

NORSK LOVTIDENDE

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 28

Utgitt 2 august

1937

Skrivelse fra Socialdepartementet.

17 juli.

I henhold til lov av 29 mai 1925 stadfester departementet herved Oslo bystyres beslutning i møte 8 juli d. å. om forandring i § 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger.

Forandringen gjelder inntil videre fra og med 23 juli d. å., fra hvilken dag den eldre vedtekts § 1 opphører å gjelde.

Efter forandringen lyder § 1 så:

Barber- og frisørforretninger skal på mandager, tirsdager, onsdager og torsdager holdes lukket fra kl. 18,30, på fredager fra kl. 19 og på lørdager fra kl. 18 til kl. 8,30.

På søn- og helligdager samt 1 og 17 mai holdes forretningene helt lukket. Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 17.

I tiden fra og med 23 juni til og med 31 august stenges forretningene en time tidligere enn foran bestemt.

Skriv frå Socialdepartementet.

17 juli.

Etter fullmakt gjeve ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov nr. 5 frå 25 juli 1913 med nokre redaksjonelle brigde vedtaket åt Strandebarm heradstyre, Hordaland fylke, i møte 5 juli d. å. om ny vedtekt om stengjingstid for utsalsstader.

Vedtekta gjeld inntil vidare, å rekna frå og med 9 august d. å. Den eldre vedtekta fell burt frå same dagen.

Vedtekta lyder so:

§ 1.

- A. Utsalsstader for varor skal på kvardagar haldast stengde frå kl. 19 til kl. 8. Jol-, nyårs-, påske- og pinse-aftan stengjast alltid kl. 18. 17 mai stengjast kl. 10.
- B. På sun- og helgedagar skal utsalsstadene vera stengde heile dagen.

17 juli. § 2. I stengjingstida må kjøparar ikke sleppast inn. Dei kjøpararne som er komne inn fyre stengjingstid hev ein lov å ekspedera.

§ 3. Brot på desse vedtekter vert straffa, jfr. § 339, 2 i straffelova.

17 juli. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

I henhold til lov av 29 mai 1925 stadfester departementet herved Molde bystyres beslutning i møte 11 juni d. å. om vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 9 august d. å.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

A. Barber- og frisørforretninger skal med de nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 19 til kl. 8,30. Påskeaften, pinseaften, julaften og nyttårsaften lukkes kl. 17.

1 mai og 17 mai lukkes kl. 12.

B. På søn- og helligdager holdes helt lukket. Når to eller tre helligdager følger på hinannen kan der holdes åpent den annen av disse til kl. 10 dog således at der holdes åpent skjærtorsdag morgen, ikke langfredag.

§ 2. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt efter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 3. Overtredelse av denne vedtekts bestemmelser straffes efter loven. Jfr. straffelovens § 339, 2.

17 juli. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 beslutning av Hemne herredstyre, Sør-Trøndelag fylke, i møte 26 mai og 6 juli d. å. om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 9 august d. å. fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser ophører å gjelde.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

A. Utsalgssteder for varer skal på hverdager med nedenfor nevnte undtagelser være lukket fra kl. 19 til kl. 9.

Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 15.

1 mai og 17 mai lukkes kl. 12.

De siste 6 hverdager før julaften kan holdes åpent til kl. 20.

B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 2. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er 17 juli. dog tillatt efter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 3. Bensinstasjoner rammes ikke av disse lukningsvedtekter.

§ 4. Overtredelse av disse vedtekter straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

17 juli.

I medhold av § 1, 2 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 bestemmer departementet herved at bygningsloven skal være gjeldende for strøket omkring Sørumsand jernbanestasjon i Sørum herred, Akershus fylke, innenfor følgende grenser:

På nordsiden av jernbanelinjen: mot øst til Blaker, mot nord til Glomma og mot vest til bekken som deler mellom Kuskerud og Vestby. På sydsiden av jernbanelinjen: et område omfattende de fire Sennarudgårder.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

19 juli.

I medhold av kongelig resolusjon av 25 april 1924 og lov av 25 juni 1935 § 18 annet ledd — jfr. § 7 i landsforskriftene av 10 juli 1937 — stadfester departementet herved som gjeldende fra 26 juli d. å. den av Hole herredstyre, Buskerud fylke, i møte 29 juni d. å. vedtatte forskrift om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder.

Forskriften lyder så:

«Bevertningsstedene skal være lukket alle dager fra kl. 24 til kl. 8.

Overtredelse av denne bestemmelse straffes med bøter. Jfr. straffelovens § 339, 2.»

Skrivelse fra Handelsdepartementet.

19 juli.

I medhold av lov om handelsnæring av 8 mars 1935 §§ 90 og 109 stadfester departementet herved den av Moss bystyre i møte 30 juli i år vedtatte vedtekt for omførselssalg fra offentlig sted og portrum m. v.

Vedtekten lyder så:

§ 1. Omførselssalg fra offentlig sted og portrum og de i handelslovens § 89 nevnte private steder skal med nedennevnte undtagelser på hverdager kunne drives fra kl. 8 til kl. 19.

På fredager kan salget drives til kl. 20.

Søn- og helligdager og 1 mai kan salg ikke finne sted.

17 mai kan kun selges fra kl. 13 til kl. 17.

- 19 juli. Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften skal salget slutte kl. 15.

Dagen før 1 mai og 17 mai, når denne dag faller på en av ukens første fire hverdager, kan salget drives til kl. 20.

§ 2. Hvis det i § 1 nevnte salg kun omfatter iskrem, varme pølser og norsk frukt, kan det drives alle dager fra kl. 8 til kl. 22 med følgende undtagelser:

På søn- og helligdager kan salg ikke finne sted i tiden fra kl. 10 til kl. 13.

Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften skal salget slutte kl. 15.

- 19 juli. **Skriv frå Landbruksdepartementet.**

I medhald av § 28 i lov um skogvern frå 12 februar 1932 har Landbruksdepartementet den 19 juli d. å. utferda fyresegn om vernskog i Imsland herad, Rogaland fylke.

Fyresegna som tek til å gjelda 1 september 1937 ligg utlagd til ettersyn hjå lensmannen og ordføraren i heradet. Brot mot fyresegna vert straffa.

- 20 juli. **Skriv frå Justisdepartementet.**

Etter fullmakt gjeve ved kongelege resolusjonar frå 16 januar 1925 og 19 august 1932 har departementet i samhøve med lov nr. 1 frå 6 juni 1892 um politivedtekter for heradene i riket, lov frå 22 mai 1875 um retten til å halda dramatiske og andre offentlege framsyninger m. v., lov nr. 2 frå 19 april 1899 til vern av born mot bruk av tobakk og lov nr. 3 frå 17 juni 1932 um tillegg til politilovgjevinga stadfest vedtaket åt Herøy heradstyre, Møre og Romsdal fylke, i møte 29 mai 1937 um ny politivedtekt.

Vedtekta lyder so:

§ 1. På eller nær offentleg veg må folk ikkje føra seg på krenkjande måte, fara med ståk eller uro, meinka ferdsla eller på nokor vis plåga dei som ferdast.

Ingen må soleis flokka seg ihop, dansa, spela kort, renna på kjelke, sparkstøttingar eller skeisor, kasta stein eller anna som kann skada eller vera til meins for vegfarande.

Offentleg veg tyder i desse fyresegnene alle vegar, plassar, portar, bryggjer og bruer som er opna for ålmenn ferdsle eller er ålment bruka til å ferdast på.

§ 2. På eller nær offentleg veg er det forbode å drikka eller byda rusdrykk, å kasta frå seg flaskor, papir, spikar, brot eller anna rusk. Det er like eins forbode å skyta, brenne av fyrverk, krut eller anna sprengto.

§ 3. Olme stutar og andre fårlege dyr må ikkje sleppast 20 juli. lause på offentleg veg eller i gjerdelaus hamnegangar, som ligg nær til offentleg veg.

Sinte hundar og hundar som hev for vane å fara mot folk, hestar, sykklar eller liknande og valda ulempe, må haldast i band eller ha munnkorg.

På offentleg veg må ingen terga hundar, hissa dei ihop eller hissa dei på nokon.

§ 4. På eller nær offentleg veg må ein handsama skytegreidor og gjera sprengjingsarbeid med sers varsemd.

§ 5. Det er forbode å taka burt, flytta, skada eller skjemma ting, tilskipnad eller hus, som skal vera til ålmenn nytte eller pryd, like eins å skjera i, teikna på eller på onnor vis skjemma noko som stend ved offentleg veg, slikt som hus, port, gjerde, tre, plakater eller kunngjeringar.

§ 6. Ingen må gå ikring på offentleg veg og spela, syngja, gjera kunster o. l. utan løyve frå politiet (lensmannen).

Eitt gjeve løyve kann takast tilbake so snart politiet finn grunn til det.

§ 7. Til samkomor med dans eller andre samkomor, som heilt eller for det meste er av selskapeleg slag eller moro eller tidtrøyte, trengst det løyve frå politiet (lensmannen), dersom det er tilgjenge for ein uavgrensa krins av personar eller folk som stend i eitt lag eller ein liknande samskipnad. Born under 15 år hev ikkje tilgjenge til offentleg dans utan i fylgje med foreldri.

Utan løyve frå politiet (lensmannen) må ingen halda framsyningar, tilstellingar (skodespel, konsertar o. a.) eller liknande som er nemnd i lov frå 22 mai 1875 §§ 1 og 4, eller som næring halda offentleg dans, karusell, skytebane, ringkasting eller liknande.

Tilskipingar i kyrkja kjem ikkje inn under desse fyresegner.

Den som fær løyve etter andre leden i denne paragrafen, skal fyreåt betala til heradskassa ei avgift frå kr. 2,00 til kr. 100,00 for kvar framsyning eller kvar dag, alt etter som politiet (lensmannen) fastset.

Kyrkjekonsertar og framsyningar i velgjerdsfyremål er avgiftsfri.

§ 8. Løyve til slike samkomor, framsyningar eller tilstellingar som er nemnd i § 7, kann kallast tilbake kva tid som helst. Løyvet skal alltid vera knytt til ein nemnd person, som i alt skal vera den ansvarlege. Han skal utan kostnad for kommunen syta for, at det vert halde god orden og sømd (sjå lov nr. 13 frå 29 juni 1934, §§ 62 og 67 um ansvar ved å nyta rusdrykk i samlingshus). Politiet kann gjeva alle naudsynte

20 juli. pålegg med omsyn til lokale, orden og stengjetid. Trengst serleg politiuppsyn, skal den som hev fått løyve etter § 7 leggja avgift fyreåt i samsvar med fyresegnene i politilovi. Avgifti skal betalast til politiet (lensmannen).

§ 9. På samkomor, framsyningar og tilstellingar som er nemnd i § 7, må ingen syna usømeleg framferd eller gjera noko som uroar eller er til meins for samkoma. Folk som er fulle, eller ber seg usømeleg åt, skal ein visa burt. Politiet (lensmannen eller hans fullmektig) hev fritt tilgjenge til alle offentlege tilskipingar.

Dersom nokon let vera å gjera det ein er pliktig til etter desse vedtektene, kann politiet (lensmannen) syta for at det vert gjort, eller syta for å hindra at forsømingi gjer skade.

Alle utlegg til dette skal den skuldige bera.

§ 10. I samhøve med lov frå 19 april 1899 skal det vera forbode å selja tobakk av kva slag det vera vil til born under 15 år, endå um barnet segjer seg å kjøpa til vaksne. Ein kann likevel lata born få kjøpa tobakk når dei hev med seg underskriven dagsett tingingssattel frå ein vaksen person som handelsmannen kjenner. Setelen skal lyda på ei viss mengd av den tobakk barnet skal kjøpa.

Like eins skal det vera forbode:

a) å kjøpa tobakk av kva slag det vera vil til born under 15 år,

b) å lata soverne born få tobakk som gåve, lån, som byte eller vederlag for arbeid eller personleg teneste.

Råkar politiet på born som nyt tobakk på offentlig veg, kann det taka frå barnet den tobakken det ber på seg og den tobakkspipa og andre røykjegreidor som det brukar.

§ 11. Born under 15 år som i tidi millom kl. 22 og 6 held til på offentlig veg utan å vera i fylgje med foreldri eller fyresette, kann visast heim av politi.

§ 12. Brot på desse vedtekter vert straffa etter § 339, 2 i straffelovi, um ikkje strengare straffefyresegner vert nytta.

20 juli. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 Kristiansund bystyres beslutning i møte 9 juli d. å. om forandring i § 2 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Forandringen gjelder inntil videre fra og med 25 juli d. å.

Efter forandringen lyder § 2 så:

20 juli.

§ 2.

- A. Utsalgssteder hvor der kun selges frembringelser av have- og jordbruk i naturlig tilstand, ville bær og blomster, egg, melk, fløte, natursmør, ost, tillaget mat, mineralvann, øl (i den utstrekning salget av denne vare er tillatt i h. t. lovgivningen), frukt, chokolade, konfekt, baker- og konditorvarer, tobakk og tobakksvarer, spillkort, spaserstokker, skrivesaker og aviser skal med de nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 20 til kl. 8. Julaften lukkes kl. 16 og påske-, pinse- og nyttårsaften kl. 17. På lørdager i tiden fra og med 15 juni til og med 31 august lukkes kl. 18. 1 mai og 17 mai kan der holdes åpent fra kl. 7 til kl. 11 og fra kl. 14 til kl. 18.
- B. Nyttårsdag, langfredag, 1 påskedag, 1 pinsedag og 1 juledag og søndager i tiden fra og med 15 juni til og med 31 august holdes helt lukket. På alle andre søn- og helligdager kan disse utsalgssteder holdes åpne fra kl. 18 til kl. 20.

Utsalgssteder hvor der kun selges melk og fløte, kan tillike, når to helligdager faller efter hinannen, på den siste av disse (langfredag dog undtatt) holdes åpne fra kl. 9 til kl. 10.

Skriv frå Landbruksdepartementet.

21 juli.

Med heimel i § 14 i lov frå 20 mai 1899 um jakt og fangst og kgl. resolusjon frå 25 september 1931 vert med dette gjeve løyve til jakt på rådyr i tida frå og med 1 til og med 5 oktober i herada Lunner, Gran, Brandbu, Jevnaker, Kolbu, Østre Toten og Eina, Opland fylke, i 1937.

Vilkåra er:

På kvart bruksnummer frå 500 og til 2 000 dekar kan verta felt 1 dyr og av areal yver 2 000 dekar 2 dyr.

Det er høve til å slå saman fleire samfelte eigedomar til eitt jaktfelt for å få det naudsynlege arealet.

På jakt etter rådyr må ein ikkje nytta hund.

Skriv frå Landbruksdepartementet.

21 juli.

I samband med fredingsfyresegn frå 11 juli 1935 vert med heimel i § 44 i lov frå 20 mai 1899 om jakt og fangst og kgl. resolusjon frå 25 september 1931 fastsett at elg skal vera freda heile året til utgangen av 1938 i Lesja herad, Opland fylke.

Brot på denne fyresegna vert straffa.

21 juli. Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

I henhold til § 3 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 approberes som gjeldende inntil videre de av Kristiansund bystyre i møte 9 juli 1937 vedtatte vedtekter til lovens §§ 57 og 81.

Vedtektene lyder så:

Til § 57: Hjemmelsbrev på solgt eiendom kan dog tinglyses, dersom det forevises attest fra vedkommende opmålingsmyndighet om at målebrev er rekvirert, samt kvittering for at gebyr for opmåling er betalt.

Til § 81: I større bygninger kan bygningsrådet kreve en sådan innredning av kjelleren at den efter bygningsrådets skjønn uten vesentlige omkostninger eller tidsspille kan innredes til splint- og gass-sikre dekningsrum for bygningens beboere. Bjelkelaget over dekningsrummene med birum skal konstrueres tilstrekkelig solide til å motstå trykket ved sammenstyrtning av den overliggende bygning. Dette gjelder ikke hvor bygningen er utført helt i jernbetong, i rammekonstruksjon av jernbetong eller ildfast innkladdede jernkonstruksjoner. Bygningsrådet kan hvor det finnes påkrevd stille ytterligere krav for sikring av de planlagte dekningsrum.

23 juli. Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

Med hjemmel i § 14 i lov av 20 mai 1899 angående jakt og fangst, jfr. kongelig resolusjon av 25 september 1931, meddeles herved tillatelse til å felle bever inntil videre i Randesund herred, Vest-Agder fylke, i tiden fra og med 15 oktober til og med 30 november således at det på hvert bruksnummer inntil 1 000 dekar kan felles 1 bever, av areal over 1 000 inntil 3 000 dekar 2 bevere og av areal over 3 000 dekar 3 bevere.

23 juli. Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

Den ved departementets skrivelse av 1 august 1934 fastsatte fredning av rev i Vikna herred, Nord-Trøndelag fylke, oppheves herved.

23 juli. Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

I medhold av § 28 i lov om skogvern av 12 februar 1932 har Landbruksdepartementet 23 juli 1937 utferdiget bestemmelse om vernskog i Velfjord herred, Nordland fylke.

Bestemmelsen som trer i kraft 1 september ligger utlagt til eftersyn hos lensmannen og ordføreren i herredet.

Overtredelse av bestemmelsen er belagt med straff.

Bestemmelser om forbud mot å føre hest, 24 juli.
storfe og svin fra visse til andre deler av landet.

I medhold av § 7 i lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14 juli 1894 med senere tilleggslover har Landbruksdepartementet d. d. bestemt:

1. Fra herredene Øvre Eiker og Nedre Eiker og fra Drammens by, Buskerud fylke, samt fra Skoger herred, Vestfold fylke, er det forbudt å føre hest, storfe og svin til andre deler av landet. Forbudet gjelder dog ikke forsendelse i transitt fra andre distrikter enn de nevnte, når forsendelsen skjer i lukkede jernbanevogner.
2. Innenfor de nevnte distrikter er det forbudt å avholde markeder og andre dyresamlinger (dyrskuer, travløp m. v.).
3. Overtredelse av disse bestemmelser er belagt med straff.
4. Bestemmelsene trer i kraft straks og gjelder inntil videre.

Skriv frå Socialdepartementet.

24 juli.

Etter fullmakt gjeve ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov nr. 5 frå 25 juli 1913 med nokre redaksjonelle brigde vedtaket åt Lindås heradstyre, Hordaland fylke, i møter 3 mai og 16 juli d. å. om ny vedtekt om stengjingstid for utsalsstader.

Vedtekta gjeld inntil vidare, å rekna frå og med 16 august d. å. Den eldre vedtekta fell burt frå same dagen.

Vedtekta lyder so:

§ 1.

A. Utsalsstader for varor skal med dei nedannemnde undantak på kvardagar vera stengde frå kl. 21 til kl. 8.

Påske-, pinse-, jol- og nyårsaftan stengjast kl. 18.

B. På sun- og helgedagar haldast heilt stengt. Utsalsstader som berre sel mjølk kan på desse dagar haldast opne frå kl. 8 til kl. 10 og frå kl. 20 til kl. 21.

§ 2. I stengjingstidi må kunder ikkje sleppast inn. Det er likevel høve til etter stengjetid å ekspedera kunder som er komne inn fyre stengjetid.

§ 3. Sal av bensin og olje frå tank eller sjøhus går ikkje inn under fyresegnene i denne vedtekta.

§ 4. Brot på vedtekta vert straffa etter lova. Jfr. straffelova § 339, 2.

24 juli. **Skrivelse fra Handelsdepartementet.**

I medhold av lov om handelsnæring av 8 mars 1935 §§ 90 og 109 stadfester departementet herved den av Sandefjord bystyre i møte 7 ds. vedtatte endring av §§ 2 og 12 i vedtekter for torvhandelen i Sandefjord.

Paragrafene lyder derefter så:

§ 2. Handelen med grønnsaker, frukt, bær, høi og ved m. v. foregår om lørdagene fra kl. 8 til kl. 16 og samtlige øvrige virkedager fra kl. 8 til kl. 14.

Kjøtthandelen foregår kun onsdag fra kl. 8 til kl. 14 og lørdag fra kl. 8 til kl. 16.

I juni, juli, august og september kan handelen begynne kl. 7,30.

Når jul- og nyttårsaften faller på lørdag samt påske- og pinseaften slutter handelen på begge torv kl. 15.

Andre dager som faller før helligdager kan handelen med politimesterens tillatelse (kjøtthandlen undtatt) forlenges utover kl. 14, dog ikke lenger enn til kl. 16. På samme måte kan politimesteren ved spesielle anledninger innskrenke torvtiden.

St. Hansdag foregår ingen torvhandel.

§ 12. Innen de i § 2 bestemte tider må alle varer såvel som transportredskaper, bord, kurver eller lignende, som benyttes ved handelen, være fjernet fra torvene.

24 juli. **Skrivelse fra Landbruksdepartementet.**

I medhold av § 28 i lov om skogvern av 12 februar 1932 har Landbruksdepartementet 24 juli 1937 utferdiget bestemmelse om verneskog i Kvernes herred, Møre og Romsdal fylke.

Bestemmelsen som trer i kraft 1 september 1937 ligger utlagt til eftersyn hos lensmannen og ordføreren i herredet.

Overtredelse av bestemmelsen er belagt med straff.

24 juli. **Skriv frå Arbeidsdepartementet.**

I medhald av kgl. resolusjon frå 4 juni 1920, jfr. § 23 i brandlovi, godkjenner departementet som gjeldande til solenge dei brigde i reglane for brandvernet i Norheimsund som er vedtekne av Kvam heradstyre, Hordaland fylke, i møte 18 mai 1937, på vilkår at det i staden for «Slangegruppa» i § 3 vert sett: «Motorsprøytegruppa og slangegruppa».

Reglane lyder so:

§ 1. Norheimsund brandvern skal vera 46 mann valde av brandstyret (jfr. § 2, punkt 2). Desse vert uppdeelt i 5 grupper med kvar sin førar og varaførar soleis:

- a. Motorsprøytegruppa.
- b. Slangegruppa.
- c. Segl- og stigegruppa.
- d. Bergings- og nedrivningsgruppa.
- e. Ordensvern.

24 juli.

Ut anum desse tilset heradstyret: Brandchef, varabrandchef og brandmeister.

§ 2. I motorsprøytegruppa skal vera minst 6 mann, i slangegruppa minst 18 mann; desse vert oppdelt i 3 mindre grupper med kvar sin førar og varaforar. I segl- og stige-gruppa skal vera minst 8 mann. I bergings- og nedrivnings-gruppa skal det vera minst 8 mann. Ordensvernet skal vera på minst 6 mann.

§ 3. Motorsprøytegruppa og slangegruppa må ha øving ein gong annankvar månad. Dei andre grupper må ha øving minst ein gong um året. Elles kan brandchefen påbjoda øving oftare.

§ 4. Når det vert varsla brand, innan dei deler av Kvam herad, som hev vegsamband med Norheimsund, må brandvernet snarast råd er møta fram og kvar melda seg til sin førar. Alle må utan motsegjing utføra det arbeid dei vert tilsette.

Gruppeforarane må vera greide og høflege når dei gjev sine ordrar. Dei hev elles å halda seg på kvar sin tilviste plass og med umhug og snøggleik utføra sitt arbeid. Ingen må forlata brandstaden utan løyve frå brandchefen.

§ 5. Gruppeforarane hev desse plikter:

- a. Å ha kommando over mannskapet i si gruppa direkte under brandchefen si overhøgd.
- b. Sjå etter at alle er tilstades og gjer si plikt under øving eller uttrykkning.
- c. Passa på at brandreidskapane er i god stand.
- d. Å handla på eige ansvar so framt ingen overordna er tilstades.

Bestemmelser om forbud mot å føre hest, storfe og svin fra visse til andre deler av landet. 26 juli.

I medhold av § 7 i lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14 juli 1894 med senere tilleggslover har Landbruksdepartementet d. d. bestemt at de av departementet under 24 juli 1937 utferdigede bestemmelser om forbud mot å føre hest, storfe og svin fra distrikter i Buskerud og Vestfold til det øvrige land, samt forbud mot

26 juli. avholdelse av markeder m. v. også skal omfatte herredene Hof og Sande, Vestfold fylke.

Disse bestemmelser trer i kraft straks og gjelder inntil videre.

26 juli. **Rundskrivelse fra Socialdepartementet.**

I medfør av kongelig resolusjon av 20 september 1929 gjør departementet herved følgende endringer i kongelig plakat av samme dag om handel med gifter, apotekvarer og en del andre varer, jfr. departementets rundskrivelse av 3 august 1933 og 27 februar 1937:

Bestemmelsen under avdeling C, I, 13, Klebebånd til teknisk bruk, skal lyde slik:

Klebebånd til teknisk bruk. Bringes klebebånd i handelen i pakninger à 10 m eller derunder, må det være tilvirket på sort kretong. Den indre pakning (esken) må med tydelige bokstaver være påtrykt ordene: «Klebebånd til teknisk bruk. Må ikke brukes i medisinsk øiemed.»

I samme avsnitt tilføies under eksempler i alfabetisk orden: Metylbroimid.

Bestemmelsen under avdeling C, I, 32, (nu Dyreførstoffer med innhold av jodkalium eller andre jodforbindelser) skal lyde slik:

Saltblandinger til bruk for mennesker, med et innhold av jod, beregnet som jodkalium, svarende til inntil 1 g jodkalium på 150 kg salt, og saltblandinger til bruk for dyr (dyreførstoffer) med et innhold av jod, beregnet som jodkalium, svarende til inntil 0,15 pct. jodkalium.

Saltblandingen må ikke inneholde andre stoffer som hører under avdeling A eller B og er merket med stjerne eller andre stoffer som må henføres til avdeling A, når innholdet av slikt stoff medfører at varen må regnes som lægemiddel.

28 juli. **Kongelig resolusjon.**

1. I medhold av § 32, litra g. og h. i rusdrikkloven av 5 april 1927 med tilleggslover utferdiges forskrifter om kontroll med skjenking av øl overensstemmende med et fremlagt utkast.
2. Socialdepartementet bemyndiges til å treffe bestemmelser om tidspunktet for forskriftenes ikrafttreden.

Forskriftene lyder så:

§ 1. Ved servering av øl på flaske på skjenkested skal flasken være forsynt med etikett som tydelig angir hvad slags øl flasken inneholder. Flasken kan bare åpnes i det rum hvor fortæringen av ølet finner sted.

§ 2. I byer kan bystyret — eller efter dettes bemyndigelse formannskapet — og på landet herredstyret bestemme at servering av øl bare kan skje på flasker. Et slikt vedtak kan omfatte alle eller enkelte skjenkesteder i kommunen.

§ 3. Overtredelse av disse forskrifter eller av vedtak fattet med hjemmel i disse, straffes med bøter eller fengsel op til 3 måneder eller begge disse straffer, jfr. § 47 i rusdrikkeloven av 5 april 1927 med tilleggslover av 5 juni 1932 og 29 juni 1934.

Kongelig resolusjon.

28 juli.

- I. I henhold til §§ 11 og 4 i sundhetsloven av 16 mai 1860, jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, og i henhold til § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900 gis stadfesting på vedtak av Eidskog herredstyre, Hedmark fylke, i møte 29 februar 1932, om nye almindelige helseforskrifter for herredet og forskrift om meldeplikt når tuberkuløse syke skifter bopel, dog med en del endringer og en tilføiet henvisning.
- II. De almindelige helseforskrifter som nu gjelder for herredet, stadfestet ved kongelig resolusjon av 4 juni 1877 med tillegg, stadfestet ved kongelige resolusjoner av 15 juni 1882 og 28 juni 1897, opheves fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

De nye forskrifter lyder så:

§ 1. Helserådet skal til enhver tid være delt i helsekretser med hver sin tilsynsmann, valgt blandt helserådets medlemmer. Tilsynsmennene har i hver sin krets plikt til å påse helseforskriftene gjennomført og overholdt. Tilsynsmennene velges i første helserådsmøte efterat nyvalgt herredstyre har begynt sitt virke og fungerer til neste valg.

§ 2. Ved opførelse eller påbygning av bolig, som er bestemt til varig opphold for mennesker, eller av uthus til sådan bolig, skal anmeldelse derom gjøres til nærmeste medlem av helserådet. Følgende blir da av ham å påse iaktatt:

- a. Ved nybygg skal der til hustomt velges et sted med lett adgang til godt og rikelig drikkevann og tilfredsstillende kloakkavløp.
- b. Avstanden mellem våningshus og matbod på den ene side, privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærkre på den annen side må ikke være mindre enn 10 meter.
- c. Bebyggelsen skal ordnes således, at der kan komme så meget sol til beboelsesrummene som den til rådighet stående plass gir anledning til, og intet hus må anbringes sådan at det borttar sollyset fra annet beboelseshus.
- d. Matjorden skal fjernes fra hustomten, denne skal være tørr og ved tilstrekkelig avgrøftning og avledning be-

28 juli.

skyttes mot overvann og mot grunnvann til sådan dybde som anlegg av tørr kjeller gjør nødvendig. På tun og gårdsplass skal fordypninger utfylles, så at der ikke dannes vann- eller sølepytter.

e. Våningshus som er bestemt til varig opphold for mennesker, skal opføres på undermur av gråsten eller betong av minst 30 cm høide over jorden. Undermuren skal være tett, og hvor der ikke er kjeller skal den være forsynt med minst 2 trekkhull, hvert minst 150 cm² stort. Trekkhullene må være dekket med smågitret rist. Over grunnmuren skal der legges isolasjonsbelegg. Hvor der ikke er kjeller må der mellom gulvet i 1ste etasje og jordoverflaten være minst 60 cm avstand.

f. Gulvet i nederste etasje skal være dobbelt og forsynt med tørr fyll mellom gulvene.

g. Ethvert beboelsesrum som ikke har skråtak skal være minst 2,50 m høit fra gulv til loft. I eneboliger og småhus kan dog høiden innskrenkes til 2,35 m og i enkelte rum som innredes fra nytt av i eldre bygning kan høiden med helserådets samtykke innskrenkes inntil 2,20 m. Hvor loftsbjelkene er frittliggende regnes høiden til disses underkant. I rum med skråtak må en så stor del av rummet som svarer til halvdelen av dettes gulvflate, ha en høide på minst 2,5 m — i eneboliger og småhus 2,35 m — og høiden under skråtaket må intet sted være under 1,5 m. Hvor sådant rum innredes fra nytt av i eldre bygning kan med helserådets samtykke største høide under skråtaket innskrenkes til minst 2,20 m og laveste høide minst 1,25 m.

h. I hvert beboelsesrum skal der være minst 1 vindu som kan åpnes. Vinduets lysåpning skal tilsvare minst 1/10 av rummets gulvflate. Hvor lysforholdene er særlig gunstige kan dog en mindre lysåpning med helserådets samtykke tillates, likesom en større lysåpning kan kreves hvor lysforholdene er særlig ugunstige. I eldre beboelsesrum som ikke har noe vindu som kan åpnes, skal minst 1 sådant anbringes innen 1 år efterat disse forskrifter er blitt approbert.

Midlertidige losjibus for tilfeldige arbeidere eller anleggsarbeidere skal helserådet forby brukt, hvis de ikke tilfredsstiller de krav i sanitær henseende som helserådet anser nødvendig. Der skal ikke være større belegg på hvert rum enn at det blir 10 m³ på hver mann.

Hver arbeider skal ha egen seng og vanlig utstyr. Der skal være vaskestell i fornødent antall og eget rum til tørk av klær. Rummene i disse losjibus skal daglig rengjøres.

§ 3. Kjellere skal være tørre, rene og luftige.

Hvis der jevnlig skjer ansamling av vann i en kjeller, 28 juli. skal helserådet ha rett til å påby sådan drenering av grunnen at kjelleren kan holdes tørr.

Kjellere skal ha vindu eller annen åpning, som kan brukes til luftveksling.

For kjellerrum, som benyttes til beboelse, handel eller verksted skal følgende bestemmelser gjelde:

Høiden fra gulv til loft skal være minst 2,50 m. Overkanten av jorden på husets utside må intet steds stå mere enn $1\frac{1}{4}$ m høiere enn kjellerens gulv. Ytterflatene på veggene skal være skilt fra jorden ved en 60 cm bred luft- og lysgrav, der skal gå minst 20 cm dypere ned enn kjellergulvet og være godt drenert.

Grunnen under sådant kjellerrum skal være drenert og fylt med et minst 20 cm høit lag av pukksten. Gulvet skal være dobbelt og fylt med tørr fyll. Det underste gulv skal være av vanntett stoff, — asfalt, cement eller lignende, det øverste skal være et minst $6\frac{1}{2}$ cm tykt, godt sammenpløiet tregulv. Rummet skal være forsynt med ovn og friskluft-ventilasjon efter helserådets nærmere anordning. Det skal ha minst 1 vindu, som kan åpnes. Vindusflaten, skal være minst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten.

§ 4. Dersom der i beboelsesrum benyttes kokeovn, skal der anbringes hensiktsmessig innretning til bortledning av dampen.

§ 5. Helserådet kan påby utflytning fra bolig eller rum som av mangel på tilstrekkelig lys eller luft, ved fuktighet, urenslighet eller overfylning med beboere har vist sig å være bestemt skadelige for sundheten.

Intet skolelokale eller annet forsamlingslokale må tas i bruk før det er godkjent av helserådet.

§ 6. Husdyr undtagen hund og katt må ikke huses inne i beboelsesrum eller i rum, som benyttes som opbevaringssted for matvarer, og der må fra dyrenes opholdssted ikke kunne skje tilsig til noe sådant rum eller til brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann for mennesker eller dyr eller tas vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler.

I tettere bebyggede strøk kan helserådet fastsette spesielle forholdsregler for eller ganske forby, at der holdes husdyr av foran nevnte slags, hvis dermed følger sanitære ulemper.

Helserådet bestemmer hvilke strøk der til enhver tid er å anse som tettere bebyggede.

§ 7.

- a) Til ethvert våningshus skal der innrettes et privet der må ligge minst 10 meter fjernet fra eget eller andres

28 juli. våningshus og matbod samt fra offentlig eller felles privat vei. Fra privetet må der ikke kunne skje tilsig hverken til noen av de nevnte steder eller til opkomme, brønn, bekk eller andre steder, hvorfra tas drikkevann for mennesker eller husdyr eller vann til annet husbruk, og heller ikke til vann, som brukes i bedrift, som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler.

b) Ved bygninger og steder, hvor der jevnlig samles mange mennesker f. eks. ved faste utstillingsplasser, kommunelokaler, kirker, bedehus, hoteller, skoler, verksteder, ungdomslokaler eller andre forsamlingslokaler, skal der forefinnes priveter og urinsteder særskilt for hvert kjønn og av sådan størrelse og innredning som helserådet for hvert sted bestemmer.

c) Privetbinger skal være innklædt og påfylles strømidler så ofte og i sådan mengde, at ekskrementene holdes tildekket. Bingen skal tømmes minst 2 ganger årlig og ellers når helserådet av sanitære grunner krever det.

Med helserådets samtykke kan privet innrettes i egen bygning eller i annen uthusbygning i kortere avstand enn 10 meter fra våningshus, matbod og vei eller inne i våningshus, hvis der innrettes frostfritt vannklosett eller klosettinnretning med flyttbare beholdere. Følgende skal da iakttas:

Der må ikke komme stank fra privetet til beboelsesrum, kjøkken eller rum, hvor matvarer opbevares. Privetet skal ha tette vegger og dør, som kan holdes ordentlig igjenlukket. Det skal ha vindu, som kan åpnes til fri luft og være forsynt med luftpipe. Setet skal være forsynt med tilhengslet lokk. Anvendes flyttbare beholdere skal de stå i kasse på tett underlag. De skal jevnlig påføres et strømiddel i så tilstrekkelig mengde, at ekskrementene dekkes. Beholderne skal tømmes før de blir $\frac{3}{4}$ fulle eller oftere, hvis helserådet av sanitære grunner forlanger det. Ved hver tømning skal beholderne ordentlig rengjøres.

Priveter skal alltid holdes tilbørlig rene.

Anbringes pissoirer inne i beboelseshus skal de innrettes som foran omhandlet for klosettrum i beboelseshus. Anbringes urinsteder annetsteds, skal helserådets nærmere bestemmelser derom efterfølges. Pissoirer skal gis avløp til kloakk eller annet av helserådet godkjent sted. De skal holdes godt rene.

Med hensyn til stank eller tilsig fra pissoirene skal disse være undergitt de samme bestemmelser som priveter.

§ 7. Sjøppel, feieskarn eller annet avfall såvel fra beboelseshus som fra bedrifter skal enten brennes, samles i tette med lokk forsynte kasser, legges i kompost eller bort-

bringes til sted, som dertil måtte være anvist av helserådet. 28 juli. Anvendes kasser skal de tømmes og rengjøres, førenn de blir ganske fulle og så ofte at stank undgås og dessuten når helserådet av sanitære grunner finner det nødvendig.

Komposter eller andre oplag av avfall eller gjødningsstoffer må ikke legges nærmere alfarvei, beboelseshus eller matbod enn 10 meter, de skal alltid holdes vel tildekket med jord og de skal anlegges således, at derfra ikke skjer tilsig til brønn, bekk eller annet sted, hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler.

Søppelvann og skyllevann og lignende må ikke slås like utenfor husdøren eller i dennes eller våningshus og matbods nærhet, men i godt tildekkede synkebrønner eller synkegrøfter, som ikke må ligge nærmere våningshus, matbod eller alfarvei enn 10 meter og således at derfra ikke skjer tilsig til ovennevnte steder eller til sted, hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr o. s. v. eller til nabos eiendom uten dennes tillatelse. Synkebrønner og synkegrøfter skal rengjøres og spyles så ofte det viser sig nødvendig. Kloakkvann skal ledes til stor synkebrønn, synkegrøft, til stenur eller beleilig bakkeskråning under hensyntagen som ovenfor nevnt.

Enhver vask, hvori tømmes skyllevann skal være forsynt med fast rist og vannlås.

Ådsler skal enten brennes eller nedgraves på et avsides sted, minst 1 meter under jordoverflaten.

Fra uthus eller bedrifter må der ikke skje tilsig av gjødsel eller andre illeluktende eller forråtnende stoffer til vann, som benyttes som foran nevnt, heller ikke til offentlig eller felles privat vei, og ikke til nabos eiendom uten hans tillatelse.

§ 9. Transport av gjødsel og avfall på offentlig vei skal foregå på sådan måte, at intet av betydning spilles. I tettere bebyggede strøk og på marker, som har heldning til brønn, bekk eller annet sed, hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler skal gjødningsstoffene enten hurtigst mulig nedmuldes eller tildekkes med jord. Privetgjødning må ikke onlegges eller spredes nærmere brønn, bekk eller annet sted, hvorfra tas vann til bruk som foran nevnt enn 10 meter, og annen naturlig gjødsel ikke nærmere enn 5 meter.

§ 10. Brønn, bekk eller annet vann, hvorfra der tas drikkevann for mennesker eller dyr, vann til annet husbruk

28 juli. eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder næringsmidler eller nytelsesmidler, må ikke forurennes på noen som helst måte. Til bruk som foran nevnt må ikke benyttes vann tatt fra sted, som liger privet, urinsted eller gjødseleplag nærmere enn 10 meter, eller som har tilsig derfra.

Renvannsbrønner skal på hensiktsmessig måte beskyttes mot overvann, de skal tømmes og renses minst 1 gang hvert år eller oftere, hvis helserådet av sanitære grunner krever det.. Renvannsbrønner, som ikke er større enn 2 meter på hver kant, skal være stensatt eller på annen måte klædt på sidene, overbygget og forsynt med tilhengslet lokk.

Cisterner for regnvann til bruk som foran nevnt skal beskyttes mot tilsig fra jordoverflaten i omkretsen, de skal være overbygget og forsynt med tilhengslet lokk.

Helserådet kan til enhver tid forby drikkevann benyttet hvis det finner vannet uhygienisk til bruk.

§ 11. Ved anlegg av bedrifter, som helserådet antar kan volde sanitære ulemper, skal planen for anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet, før driften påbegynnes. Enhver bedrift av denne art, også de som allerede er igang, skal være underkastet helserådets tilsyn. Hvis det viser sig, at noen bedrift blir drevet med større fare for den almindelige sundhetstilstand, enn der nødvendig flyter av dens eget vesen, skal vedkommende rette sig efter de pålegg, som helserådet gir til forebyggelse av den sanitære fare.

Innredning av slakterier, pølsemakerier, bakerier, meierier og lignende steder for tilvirkning, opbevaring og behandling av matvarer, skal være godkjent av helserådet, som også i ethvert tilfelle kan gripe inn, hvis mangler ved renholdet eller andre sanitære misligheter gjør det påkrevd.

§ 12. Til bruk for mennesker må der ikke falbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nytelsesmidler og heller ikke bruksgjenstander, som kan være skadelige for sundheten derved, at de inneholder giftige bestanddeler.

Det er forbudt å selge nærings- eller nytelsesmidler, som er tilsatt noe stoff, som av helserådet ansees skadelig for sundheten, eller som er skikket til å skjule at vedkommende vare er bedervet.

Inntil de pågjeldende mangler er rettet kan helserådet forby, at der blir solgt eller på annen måte overdratt nærings- og nytelsesmidler, som kommer fra eller falholdes på steder, hvor der ikke blir iaktatt den tilbørilige renslighet ved varenes tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse.

Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å fordre utlevert de fornødne prøver. Helserådet

kan midlertidig forby salg og annen overdragelse av nærings- 28 juli.
og nytelsesmidler, som er kommet fra eller selges fra steder,
hvor der blandt mennesker eller dyr forekommer tilfeller,
eller finnes noen basillebærer, av farlig smittsom sykdom,
som kan utbredes med varene.

Hor det er nødvendig, kan helserådets ordfører skride
inn på helserådets vegne, men han må snarest mulig fore-
legge saken for helserådet. Dette kan beslutte, at varer,
som finnes skadelige skal tilintetgjøres eller på annen måte
uskadeliggjøres på vedkommende selgers bekostning.

§ 13. Fjøs skal være lyse. De skal holdes rene og vel
luftet. Storrengjøring minst en gang om året: vaskning av
gulv, vegger, tak og alt inventar med grønnsåpe og varmt
vann og utluftning med gjennemtrenk i flere dager.

Kuene skal holdes rene.

Melkekar og melk må behandles med den største rens-
lighet.

I ethvert fjøs skal der være en vaskevannsstol med
vaskefat, såpe og rent håndklæ.

Den, som melker, skal være iført et rent, hvitt armfor-
klæ og skal før melkningen såpevaske sine hender, og er
kuas jur, spener eller bakparti tilsølt, må den vaskes der
grundig og etterpå tørres godt med en ren, hvit klut. Mel-
ken må snarest bringes ut av fjøset.

Melk må såvidt mulig ikke opbevares i beboelsesrum.

Kan dette ikke undgås, må de kar, hvori den opbevares
være tildekket. Under ingen omstendighet må dog melk op-
bevares i soverum eller i rum, hvor syke opholder sig.

Ved sykdom blandt besetning eller mistanke om smitt-
som sykdom i husstanden skal alt salg av melk stanses, og
forholdet meldes til nærmest boende helserådsmedlem, som
nærmere skal undersøke saken og gjøre innberetning her-
om til helserådets ordfører.

Forskrifter for butikker.

§ 14. Enhver butikk skal holdes ren og godt utluftet,
utenfor inngangsdøren skal der være anbragt fotskraper.
Gulv og disker skal daglig rengjøres. Tørr feining er for-
budt, likeså spytning på gulvet. Helserådet kan gi påbud
om, at der skal forefinnes et tilstrekkelig antall spyttebak-
ker av en av helserådet godkjent størrelse og form. Spytte-
bakkene skal i tilfelle daglig rengjøres og deres innhold bren-
nes. Deres bunn skal være dekket av fuktig sagmugg, torv
eller lignende. På iøinefallende steder skal finnes opslag om
forbud mot spytning på gulvet. Butikker, hvor der selges
melk, fløte eller andre matvarer, og rum hvor melk eller
matvarer, som skal selges, blir bearbeidet eller tilberedt, må

28 juli. ikke brukes som soverum eller kjøkken. Disse butikker og rum skal være forsynt med rent vaskevann, såpe og rene håndklær, og de personer, som håndterer varene, skal jevnlig vaske sine hender. De skal iaktta renslighet ved innpakningen, og må f. eks. ikke blåse posene op eller væte fingrene i munnen.

Melk, fløte og andre matvarer skal beskyttes mot støv og annen urenhet såvel i butikkene som i tilberednings- og lagerrummene. Når det lar sig gjøre, skal varene anbringes i vel renholdte tildekkede kar, skuffer, skap med dører, hyl-ler med forheng eller lignende. Vekt- og måleredskaper, som benyttes ved handel med melk eller andre matvarer skal være rene, når de brukes. I melkeutsalg må der ikke drives handel med andre varer, som kan forurense melken eller gi den usmak. Det er selgeren forbudt å innpakke matvarer i aviser eller urent papir. Ved omførsel av matvarer skal de beskyttes mot regn, støv og all annen forurensning.

Tobakksrøking er forbudt i butikker, hvor der selges matvarer. Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem, som de kjøper. Opslag herom og om forbud mot tobakksrøking skal finnes på lett iøinefallende sted i vedkommende butikker.

I hver butikk skal der være opslått særavtrykk av ovenstående bestemmelser.

Offentlige boksamlinger.

§ 15. Ved utlån av bøker fra offentlige boksamlinger skal følgende iakttas:

Bøker må ikke utlånnes til personer lidende av akutt smittsom sykdom eller personer som tilhører husstand innen hvilken der er sådan sykdom. Hvis en person som har tillåns bøker fra offentlig boksamling blir angrepet av smittsom sykdom eller sådan bryter ut innen den husstand til hvilken han hører, skal bøkene, før de utlånnes til andre, desinfiseres.

Alle bøker i offentlig boksamling skal 1 gang årlig ettersees av den som forestår boksamlingen sammen med nærmest boende medlem av helserådet. Særlig skitne og utbrukte bøker skal da kasseres.

Tjenerhold.

§ 16. Tjenere skal skaffes tilstrekkelig ventilerte, tette og varme soverum, særskilt for mannlige og kvinnelige tjenere.

§ 17. Når en tuberkuløs, hvis sykdom er forbundet med smittefarlig avsondring, forandrer bopel, skal melding derom

gis til helserådets ordfører av kretsens helserådsmedlem og 28 juli. av dem, fra hvem den syke flytter.

Når en lærer har grunn til å anta, at et skolebarn lider av utøi, skab eller annen smittsom hudsykdom, skal han sende barnet hjem med skriftlig opfordring til vedkommende i hjemmet om å sørge for, at barnet blir befriet for sitt utøi eller sin hudsykdom, før det påny sendes i skolen. På samme måte skal skolebarn, som læreren antar lider av annen smittsom sykdom, bli sendt hjem med skriftlig opfordring om at læge må bli rådspurt.

§ 18. Gang- sengklær og andre gjenstander, som har vært benyttet av personer, som har lidt av smittsom sykdom eller henstått i rum, hvor disse personer har opholdt sig, må ikke avhendes eller overlates til andre til bruk, før de er rensset efter helserådets nærmere bestemmelse.

Rum, hvor personer lidende av smittsom sykdom har opholdt sig, skal også renses efter helserådets anvisning.

§ 19. Undlater noen innen den av helserådet satte frist å treffe de foranstaltninger, som ifølge disse forskrifter eller ifølge helserådets lovmedholdelig fattede beslutninger påhviler ham, kan helserådet la foranstaltningene utføre på hans bekostning.

§ 20.

- a) Hvor forholdene gjør det påkrevd kan helserådet innrømme avvikelser fra sundhetsforskriftenes bestemmelser.
- b) Disse forskrifter trer i kraft 3 — tre — måneder, efterat de er stadfestet.
- c) En fortegnelse over helse- og næringsmiddelforskrifter som gjelder for hele landet er tatt inn i Norsk Lovtidende 1 avd. nr. 5 for 5 februar 1937 (side 165—66).

Kongelig resolusjon.

28 juli.

I henhold til § 11 og 4 i sundhetsloven av 16 mai 1860, jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, gis stadfesting på vedtak av Sande herredstyre, Vestfold fylke, i møte 10 mai 1937 om epidemiforskrifter og helseforskrifter for pelsdyrgårder som tillegg til de ved kongelig resolusjon av 22 januar s. å. stadfestede almindelige helseforskrifter for herredet.

Tilleggsforskriftene lyder så:

I.

Om smittsomme sykdommer.

Ved optreden av sykdomstilfelle som det kan være grunn til å tro er av ondartet beskaffenhet, skal den husbond eller

28 juli. husfar som har å gjøre anmeldelse herom overensstemmende med § 14 i lov av 16 mai 1860, tillike straks dra omsorg for betryggende avsondring, såvidt omstendighetene tillater.

Avsondringen må omfatte ikke alene den syke selv, men også den eller dem som pleier den syke, samt sengklær, gangklær og andre gjenstander som de benytter eller som den syke har benyttet de nærmeste dager forut for sykdommens utbrudd. Fødevarer må ikke opbevares i de rum hvor den syke opholder sig.

Inntil læge kommer tilstede og har meddelt nærmere forskrifter, må samkvem mellem det sted hvor sykdommen er opstått og andre steder innskrenkes til det minst mulige. Særlig må personer som hører til samme husstand som den syke ikke uten nødvendighet delta i møter eller sammenkomster. Uvedkommende personer må ikke tilstedes adgang til den bolig hvor den syke ligger.

Sammenkomster i selskapelig eller annet øiemed som ikke er uopsettelige eller absolutt nødvendige, må ikke avholdes i det smittede hus eller på dets gårdsplass.

Når læge er kommet til stede, skal han foreløbig treffe de anordninger med hensyn til avsondring av den syke, hans husfeller og omgivelser, og med hensyn til rensning av sykeværelset og de under sykdommen benyttede gjenstander, som sykdommens beskaffenhet krever og omstendighetene tillater, og med hensyn til andre sanitære forhold når dette formenes påkrevd. Det må overlates til lægens skjønn efter omstendighetene å meddele forskriftene i skriftlig form. De må i ethvert fall nøie efterkommes og er gjeldende inntil de tilbakekalles av lægen selv, eller opheves av helserådet eller dets ordfører.

Leveres melk eller andre fødemidler til salgs fra det sted hvor sykdommen er opstått, må dette opføre inntil tillatelse er meddelt av helserådets ordfører.

Barn fra den husstand hvor sykdommen er opstått, må ikke søke skole før tillatelse er meddelt av helserådets ordfører. Forsåvidt sykdommen optrer i lærerens husstand og han bor i samme hus hvor skolen holdes, må denne lukkes inntil helserådets ordfører har avgitt nærmere bestemmelser.

Så snart meddelelse om det inntrufne sykdomstilfelle og de i anledning av samme trufne forføininger er innløpet til helserådets ordfører, har denne å treffe de videre forføininger som efter tilfellets beskaffenhet er fornødne.

Når lærer har grunn til å anta at et skolebarn lider av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom, skal han sende barnet hjem med skriftlig opfordring til vedkommende i hjemmet om å sørge for at barnet blir befridd for sitt utøi eller sin

hudsykdom før det på ny sendes på skolen. På samme måte 28 juli. skal skolebarn som læreren antar lider av annen smittsom sykdom, bli hjemsendt med skriftlig opfordring om at læge må bli rådspurt.

II.

Om anlegg og drift av pelsdyrgårder.

Anlegg av pelsdyrgård må på forhånd meldes til og godkjennes av helserådet.

Pelsdyrgård må ikke legges så nær beboelseshus eller offentlig vei at lukt er til plage, heller ikke må den legges slik at der kan komme tilsig eller avfall til brønn, bekk eller annet sted hvor en tar vann til folk og fe, vann til husbruk eller til bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler. Avfallet fra gårdene må brennes eller legges i kompost og dekkes godt med jord.

Kopper og kar som en bruker i gården, må vaskes i særskilte kar. Kluter, koster eller annet som blir brukt til vasken må ikke brukes til annen vask i beboelseshus eller uthus. Kammer og koster som en bruker til pelsdyr må ikke brukes til andre dyr. Sendingskasser må ikke settes inn i uthus, fjøs eller stall før de er grundig rengjorte.

De som steller med dyrene skal ha særskilt fottøi til bruk i pelsdyrgården og må passe nøie på at dette fottøiet ikke kommer inn i beboelseshus, grisehus, fjøs eller stall uten at det er godt vasket.

Røkterne skal ha særskilte ytterklær (overalls) når de steller dyrene. Hver gang røkteren har stelt dyrene, behandles redskap, kar og lignende, må han vaske hender og underarmer grundig. Dersom en av en eller annen grunn må ha hvalper inn i hus for kortere tid, må streng renslighet iakttas. De må bare behandles av røkteren. Når de er kommet tilbake til pelsdyrgården må de rum de har vært i rengjøres og luftes grundig.

Revmat må opbevares, behandles og sendes slik at det ikke kommer lukt eller annen urenslighet til beboelsesrum, matrum til offentlig gate, plass eller vei.

Kongelig resolusjon.

I. I henhold til §§ 11 og 4 i lov om helseråd m. v. av 16 mai 1860, jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, og i henhold til § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900 gis stadfesting på vedtak av Solum herredstyre, Telemark fylke, i møte 6 november 1936 om nye almindelige helseforskrifter, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløse syke skifter bopel, dog med en del endringer.

28 juli.

- 28 juli. II. De almindelige helseforskrifter og tuberkuloseforskriften som nu gjelder for herredet, stadfestet ved kongelig resolusjon av 26 september 1919 med tillegg stadfestet ved kongelige resolusjoner av 1 juni 1923 og 14 mars 1930, samt epidemiforskrifter stadfestet ved kongelig resolusjon av 17 september 1900, opheves fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

De nye forskrifter lyder så:

§ 1. Herredet skal til enhver tid være delt i helsekretser med hver sin tilsynsmann, valgt blandt helserådets medlemmer. Tilsynsmennene har i hver sin krets plikt til å påse helseforskriftene gjennomført og overholdt. Tilsynsmennene velges i første helserådsmøte efter at et nyvalgt herredstyre har begynt sin virksomhet, og gjør tjeneste til neste valg.

Om boligforhold.

§ 2. Ved opførelse, påbygning eller flytning av bolig som er bestemt til varig opphold for mennesker, skal den, som vil bygge, sende melding til helserådet. Meldingen skal ledsages av nøiaktig tegning i bestemt målestokk.

Følgende skal iakttas:

- a. Alle beboelseshus skal søkes lagt på tørrlendt grunn, og plasseres slik at mest mulig sol kommer inn i daglig- og soveværelse. Intet hus må anbringes slik at det tar bort sollyset fra annet beboelseshus. Byggegrunnen skal befries for matjord og dreneres. Rundt huset skal terrenget planeres slik at der blir helning til alle sider.
- b. Ethvert våningshus skal ha grunnmur av minst 30 cm høide over jordsmonnet; den må være betryggende isolert, så ikke fuktighet fra grunnen kan trenge op i bygningen. Der skal være et isolerende mellemlag mellom grunnmur og nederste del av bygningen. Hvor der ikke er kjeller, skal der være minst 60 cm avstand mellom gulv og underliggende jordsmonn. Grunnmuren må da være forsynt med trekkhull av minst 10×15 cm tverrsnitt på minst 2 sider. Trekkhullene må være dekket av smågitret rist. Enhver kjeller under gulv skal være forsynt med minst et vindu hvorigjennem der kan luftes.
- c. Gulvene skal være tette og dobbelte, og gulvfill må være ren og tørr. Fyll fra gamle bygninger eller fyll av bare torvmuld tillates ikke brukt. Heller ikke sagflis uten at den er blandet med lere. Impregneret papp kan brukes til pakning.
- d. Almindelige beboelseshus må ikke innredes med mindre høide under taket enn 2,50 meter. I rum, som innredes

med skråtak og skal benyttes til opphold for mennesker, 28 juli.
 må høiden under taket ingen steds være mindre enn 1,50 meter; hvor rummet er høiest, må høiden under taket være minst 2,50 meter. Hvis gulvflaten i rum, som benyttes til opphold for mennesker, ikke er minst 6 m², må rummet stå i åpen forbindelse med et tilstøtende rum. Ved nyinnredning i gamle bygninger kan høiden under taket med helserådets samtykke nedsettes til 2,2 meter.

- e. Ethvert beboelseshus skal ha vindu ut mot uoverdekket plass, den effektive lysåpning skal være minst $\frac{1}{10}$ av rummets gulvflate. Vindusflaten i almindelige beboelseshus må aldri utgjøre mindre enn 1 m² samlet for hvert rum. Minst et vindu må kunne åpnes, og hvor der er flere, minst halvparten.
- f. Kokeovn må ikke anvendes i beboelsesrum eller kjøkken uten at der er tilstrekkelig ventilasjonsinnretning, så røk og damp undgås.
- g. I nye murhus må puss og innredningsarbeider ikke påbegynnes før der er gått minst 6 uker etter at bygningen er bragt under tak. Kjellerrum må bare med helserådets samtykke anvendes til beboelse. Vindu i bebodd kjellerrum må ikke vende ut mot innelukket gårdsrum, og der må i minst 10 meters avstand ikke være bebyggelse utenfor vinduer. Rummenes og vindusflatenes størrelse og innretning skal være den samme som for almindelige beboelsesrum bestemt. Den del av lysåpningen som ligger over jordflatens nivå skal utgjøre minst $\frac{2}{3}$ av den samlede vindusflate. Gulver må dekkles av asfalt, cement eller lignende vanntett materiale, og ovenpå samme legges tregulv uten fyll. Der må dreneres og isoleres tilstrekkelig, så at ikke grunnfuktigheten stiger op i gulv og vegger. Gulvet må ligge minst 0,5 m over høieste grunnvannstand. Utenfor disse beboelsesrum og utenfor de øvrige rum som ved dør eller åpning står i umiddelbar forbindelse med disse, skal der anlegges en luft- og lysgrav, som er minst 60 cm bred. Lysgraven skal gå minst 20 cm under gulvets nivå og være tilstrekkelig drenert, så opsamlet vann sikkert og lett kan finne avløp. I rum, som støter umiddelbart op til disse beboelsesrum, må der ikke opbevares illeluktende saker. For øvrig må byggherren iaktta alle de forskrifter helserådet for hvert tilfelle må gi med hensyn til rummets ventilasjon eller øvrige sanitær-innredning.
- h. Innredes bryggerhus, stryke- eller rullerum i kjeller, må der sørges for at rummene blir tilstrekkelig tørre, lyse,

28 juli.

og rummelige. Der må alltid sørges for her som annensteds hvor sådanne rum brukes, at fuktighet og damp blir avledet.

i. Hytte for skogs- og fløtningsarbeidere samt midlertidige losjihus for arbeidere ved tilfeldige arbeider eller for anleggsarbeidere kan helserådet forby brukt, hvis de ikke tilfredsstiller de krav i sanitær henseende som helserådet finner nødvendig. Er gulver tilstrekkelig varmeisoleret, kan huser tillates opført på stolper med en minste avstand av 0,5 meter mellom gulv og jord. Der skal ikke være større belegg på hvert rum enn at der blir 10 m³ på hver mann. Hver arbeider skal ha egen seng og vanlig utstyr. Der skal være vaskestell i fornødent antall, eget rum til tork av klær. Rummene i disse hus skal daglig gjøres rene. Et eksemplar av forskriftene i denne paragraf skal være opslått i alle de hus som paragrafen omhandler.

k. Finner helserådet noe bebodd rum å være skadelig for helsen på grunn av fuktighet, urenslighet, overfylling av mennesker, mangelfull tilgang på lys, for liten luftveksel, trekkfullhet o. l., skal helserådet pålegge vedkommende å rette manglene innen en gitt frist, likesom det kan forby bruken av rummet inntil dette er skjedd. Der forlanges minst 10 m³ rum for voksen beboer, for barn forholdsvis mindre.

Om husdyrhold.

§ 3. Husdyr — undtatt hund og katt — må ikke huses i eller under våningshus eller rum, som har tak eller vegg felles med beboelseshus eller opbevaringssted for matvarer, og der må fra dyrenes opholdssted ikke kunne skje tilsig til noe sådant rum eller til brønn eller annet sted, hvorfra tas drikkevann for mennesker eller dyr eller tas vann til bruk i bedrift som avsetter eller tilbereder nærings- og nytelsesmidler.

§ 4. Helserådet kan i tettere bebyggede strøk forby husdyrhold, når der foranlediges sådanne sanitære ulemper som vedkommende ikke kan eller vil avhjelpe.

§ 5. Pelsdyrgård må ikke legges så nær hus eller almenvei, at lukten er til plage, heller ikke må den legges slik at der kan komme tilsig eller avfall til brønn, bekk eller annet sted, hvorfra der tas vann til folk eller fe. Avfallet fra gården må brennes op eller legges i kompost og dekkes godt med jord.

Kjørel eller kopper som brukes i gården, må vaskes i særskilt kjørel. Kluter, koster og annet som blir brukt til

vasken må ikke brukes til annen vask i hus eller uthus. Kam- 28 juli.
mer og koster som brukes til pelsdyr, må ikke brukes til andre
dyr. Forsendelseskasser må ikke settes inn i uthus, stall
eller fjøs før de er grundig rengjort.

De som steller med dyrene, skal ha særskilt fottøi til
bruk i pelsdyrgården, og må passe nøie på at dette fottøi ikke
kommer inn i hus, grisehus, stall eller fjøs, før det er godt
vasket. Røkterne skal ha særskilte ytterklær (overalls), når
de steller med dyrene. Hver gang røkterne har stelt dyrene,
håndtert redskap, kjørel og lignende, må de vaske hender
og underarmer grundig. Må man av en eller annen grunn ta
hvalper inn i hus for kortere tid, må man gå frem med ytter-
ste renslighet. De må bare håndteres av røkteren. Når hval-
pene er kommet tilbake til pelsdyrgården, må de rum, de har
vært i, rengjøres og luftes grundig. Revemat må opbevares,
håndteres og sendes på sådan måte, at der ikke kommer
stank eller annen urenhet til beboelsesrum, arbeidsrum, spise-
rum eller til offentlig gate, plass eller vei.

*Om utvendige rum, gårdsrum, søppel, gjødsel, kløakker
og veier.*

§ 6. Til ethvert våningshus skal der innrettes et privet,
som må ligge minst 10 meter fjernet fra eget eller andres
våningshus og matbod og fra offentlig eller privat felles vei.
Fra privetet må der ikke kunne skje tilsig, hverken til noen
av de nevnte steder eller til opkomme, brønn, bekk eller andre
steder, hvorfra der tas drikkevann til mennesker eller husdyr
eller vann til annet husbruk og heller ikke til vann som
brukes i bedrift som omsetter eller tilbereder nytelses- eller
næringsmidler.

Ved bygninger og steder hvor der jevnlig samles mange
mennesker, f. eks. ved kirker, bedehus, forsamlingslokaler og
lignende skal der være priveter og pissoar i den utstrekning
som helserådet til enhver tid finner påkrevd, og alltid særskilt
for menn og kvinner. Priveter må ikke innredes i vånings-
hus uten etter helserådets særlige tillatelse, og deres innred-
ning må i ethvert tilfelle godkjennes av dette. Rum for bin-
ger eller beholdere skal holdes lukket av tettsluttende lem,
og de skal ha en tverr pipe som er minst 24 × 24 cm i tverr-
snitt og som fører helt op i høide med taket.

§ 7. Priveter og urinsteder skal alltid holdes tilbørlig
rene. De må være forsynt med tett kasse eller tønne som lett
kan tømmes, eller der må innrettes tett bing. Kassene eller
tønnen må stå på vannrett underlag og skal ikke være synlig
utenfra. De skal tømmes så snart de er $\frac{2}{3}$ fulle, i hvert fall

28 juli. hver vår og høst. Forårsaker eldre privet etter helserådets skjønn sanitære misligheter, kan helserådet påby manglene rettet.

§ 8. Innredning av vannklosett må godkjennes av helse-rådet.

§ 9. Stall, fjøs, hønse- og grisehus og lignende hus like-som oplagssteder og utkastelsessteder for gjødsel og avfall må være fjernet minst 10 meter fra våningshus, matbod og allfar-vei, eller være slik innrettet, at stank, tilsig eller annen urens-lighet derfra ikke forulemper mennesker eller dyr. De må ikke ha tilsig til vanntak eller brønn og skal være fjernet minst 10 meter fra disse. Gjødsel og avfall kan av helserådet tillates oplagt inntil 2,5 meter fra nabotomt og allfarvei, men hvis det volder stank eller annen ulempe, skal oplaget dekket med jord eller lignende.

§ 10. Intet avfall av noe slags må kastes utenfor hu-sene eller i åpne kloakker eller grøfter, men det må anbringes i dertil innrettede beholdere eller på søppelhaugen, som må ligge minst 10 meter fra beboelseshus, drikkevanntak eller brønn, og ikke ha tilsig til disse. Spesielt innrettede behol-dere for søppel etc. kan påbys brukt i tettere bebyggede deler av herredet. Avfallsdyngene skal tildekkes med eller påfylles passende strøning.

§ 11. Tømning av binger, gjødselhauger, søppelkasser, avfallsdynger og lignende skal skje minst vår og høst og ellers så ofte at overfylling, stank og andre ulemper undgås. Utenfor gårdsbruk må all transport i sommerhalvåret skje i lukkede og tette beholdere. Helserådet kan fastsette bestemt tid for denne transport og tømning, likeledes kan det be-stemme tiden for enhver transport av gjødsel og avfall fra omliggende utenbygds steder. I tilfelle av epidemi eller truende utbrudd av sådan kan helserådet forby sådan av-hentning, medmindre gjødselen eller avfallet er blitt desinfis-ert og bevidnelse herom foreligger fra helserådets ordfører på utførselsstedet. Likeledes kan det ytterligere skjerpe disse bestemmelser om tømning og påstrøning, ifall det finner det nødvendig etter herom fattet beslutning i henhold til sundhetslovens § 15.

§ 12. Oplag av søppel skal være underlagt helserådets tilsyn og de bestemmelser helserådet fatter for å hindre sani-tære ulemper. Salg og oplag av ben, kluter, brukte gangklær og sengklær, skinn, huder og lignende som kan fremkalle stank og sanitære ulemper, må kun finne sted med helserådets samtykke og skal være underlagt helserådets kontroll. I tet-tere bebyggede strøk må oplag av søppel bare finne sted med helserådets samtykke.

§ 13. Selvdøde dyr, eller dyr, slaktet på grunn av sykdom, må ikke kastes i elv, vannløp eller innsjø, men må oppbrennes hvis helserådet forlanger det, eller nedgraves i minst 1 meters dybde på sted, hvor der ikke er tilsig til vanntak. For dyr, som har lidt av smittsom sykdom, der er undergitt særlig offentlig forsorg, blir de regler å følge som er gitt herom i den til enhver tid gjeldende lovgivning. 28 juli.

§ 14. Eier av våningshus er pliktig til å anlegge kloakk eller å omlegge eldre kloakkanlegg på den måte helserådet bestemmer, når det efter helserådets skjønn av sanitære grunner ansees påkrevd og kan gjøres uten uforholdsmessige omkostninger for eieren. Kloakken må være forsvarlig utført, ha innretning til å opta overvann og spillvann, ventileres og være frostfri og må med letthet kunne holdes i orden og renses, så stank og annen ulempe til enhver tid kan undgås. Forårsaker utmunning av kloakk i åpne grøfter, rennesten eller annet sted stank eller ulempe, kan helserådet påby rette vedkommende å rette forholdet og i tilfelle forby bruk av kloakken inntil manglene er avhjulpet. Rensning av kloakker og kummer må skje til tider og på sådan måte, at minst mulig ulempe derav opstår. Rensning må skje så ofte, at avløpet ikke stanser op eller stank opstår til ulempe for omkringboende. Det optatte bunnfall må straks føres bort. Skadelige eller illeluktende væsker fra fabrikker eller andre anlegg og bedrifter må bare ledes gjennom lukkede avløpsrenner eller på annen av helserådet godkjent måte. De må ikke ledes til offentlig eller privat kloakk direkte eller gjennom samleikum uten helserådets samtykke.

§ 15. Skyllervann og lignende må ikke ledes ut gjennom husvegg uten å føres videre gjennom rørledning til synkebrønn, kloakk eller grøft. Ledningen må ikke munne ut så nær beboelseshus at dette blir utsatt for stank. Enhver vask skal være forsynt med vannlås.

§ 16. Huseiere i tettere bebyggede strøk skal holde rent fortauet og den halve gaten utenfor sine eiendommer.

§ 17. Gårdsrummet til ethvert beboelseshus skal alltid holdes rent og tørt, og ujevnheter i jordsmonnet må fjernes så der ikke dannes sølepytter.

Drikkevann og brønner.

§ 18. Brønner, hvorfra mat- og drikkevann tas, skal ha et ytre vanntett lag av 1,5 meters dybde og minst $\frac{1}{4}$ meters tykkelse når det er cement, og minst $\frac{1}{2}$ meter når det er av god lere, eller være anlagt på en annen av helserådet godkjent måte som hindrer tilløp av overvann eller annen forurensning.

28 juli. Jordsmonnet omkring skal i minst 1 meters avstand være fast og med god heldning fra brønnen på alle kanter. Brønnen skal være forsynt med en minst 30 cm høi kant av lignende for vann ugjennemtrengelig materiale, og skal være dekket med låsbart lokk, der har heldning som jordsmonnet omkring og ventileres.

§ 19. Brukes brønn eller vanntak av flere i fellesskap, skal der være heis eller vinde med fast, tett bøtte. Annet kjørel må ikke brukes i brønnen.

§ 20. Eiere av leiegård, arbeiderboliger, fabrikk eller forsamlingshus skal være pliktige til å sørge for tilstrekkelig og rent vann.

§ 21. Helserådet kan til enhver tid forby drikkevanntak benyttet, hvis det finner vannet hygienisk utilrådelig til bruk.

§ 22. Hvis tømning og rensning av brønn og vanntak blir nødvendig, må vedkommende eier rette sig efter de anordninger, helserådet til enhver tid måtte gi.

§ 23. Ingen forurensning må finne sted av postkum, oppkomme, cisterne, brønn, bekk, elv eller innsjø, hvorfra vann tas til mennesker eller dyr eller til fremstilling av matvarer, nytelsesmidler eller rengjøring. Det er forbudt å forurense jordsmonnet på og omkring disse steder, og helserådet kan påby at sanitære ulemper snarest blir fjernet. Til elv, bekk eller andre vanninntak overfor de steder, hvor drikkevann og bruksvann hentes, må der ikke legges avløp for gjødsel eller lignende stoffer eller skadelige eller illeluktende væsker fra fabrikker uten med helserådets samtykke og på vilkår som dette oppstiller.

§ 24. Det pålegges eiere av isdammer og andre istak, hvorfra is tas til husholdningen eller for omsetning, å rette sig efter de anordninger som helserådet i hvert enkelt tilfelle måtte gi for disse anlegg og deres drift for å hindre helse-skadelige forurensninger av isen.

Bedrifter.

§ 25. Ved anlegg av bedrift som helserådet antar kan volde sanitære ulemper skal plan for anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet før driften påbegynnes. Enhver bedrift av denne art, også de som allerede er igang, skal være underkastet helserådets tilsyn. Hvis det viser sig at noen bedrift blir drevet med større fare for den almindelige sundhetstilstand enn nødvendig følger av dens eget vesen, skal vedkommende rette sig efter de pålegg helserådet gir for å forebygge den sanitære fare.

§ 26. Om ventilasjon i garasjer, reparasjonsverksteder 28 juli.
for motorvogner henvises til kongelig resolusjon av 17 april 1931.

§ 27. Innredning av slakterier, pølsemakerier, bakerier, meierier, butikker, møller, melkeutsalg og andre rum for tilvirkning, opbevaring, behandling og forhandling av matvarer skal være godkjent av helserådet, som også i ethvert tilfelle skal gripe inn, hvis mangler ved renholdet eller andre sanitære misligheter gjør det påkrevd. Enhver innehaver av sådan bedrift må erverve helserådets godkjennelse av samme, så snart disse forskrifter er trått i kraft.

Nærings- og nytelsesmidler og bruksgjenstander.

§ 28. Alle som har med tilberedning og salg av nærings- og nytelsesmidler å gjøre skal iaktta omhyggelig renslighet med sin person og sine klær, og forbys å delta deri, når de lider av hudsykdommer på hender eller armer eller av smittsom sykdom. For tuberkuløses vedkommende henvises til tuberkuloseloven av 8 mai 1900.

§ 29. Kjøtt, blod, fett, innmat eller andre deler av selvdøde dyr må ikke selges eller anvendes ved tilvirkning til salg av pølser eller andre næringsmidler. Ved nødsslaktning på grunn av sykdom må, forsåvidt offentlig kjøttkontroll ikke finnes på stedet, helserådet eller dyrlæge, som helserådet har bemyndiget til det, avgjøre, om dyret eller deler derav skal ansees som skadelig å fortære eller utjenlig som menneskeføde og derfor ikke tillates omsatt.

§ 30. Helserådet kan forby gatesalg av melk, fløte, kjøtt og kjøttvarer og andre næringsmidler.

§ 31. Til bruk for mennesker må ikke fallbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nytelsesmidler, og heller ikke bruksgjenstander som kan være skadelige for sundheten, fordi de inneholder giftige bestanddeler.

§ 32. Det er forbudt å selge nærings- og nytelsesmidler som er tilsatt noe stoff som av helserådet ansees skadelig for sundheten eller som er skikket til å skjule at vedkommende vare er bedervet.

§ 33. Inntil de pågjeldende mangler er rettet, kan helserådet forby at der blir solgt nærings- og nytelsesmidler som kommer fra eller falbys på steder, hvor der ikke blir iaktatt den tilbørlige renslighet ved varenes tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse. Helserådet er i øiemed som nevnt i §§ 31—33 berettiget til å fordre utlevert de nødvendige prøver, jfr. næringsmiddelovens § 5.

28 juli. § 34. Helserådet kan midlertidig forby salg og annen overdragelse av nærings- og nytelsesmidler, som er kommet fra eller selges fra steder, hvor der er forekommet tilfeller eller finnes noen basilleutskiller av farlig smittsom sykdom blandt mennesker eller dyr, som kan utbredes med varene. Helserådet kan beslutte, at varer som finnes skadelige, skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadeliggjøres på vedkommende selgers bekostning.

§ 35. Alt vann som brukes i bedrifter til renhold eller til tilvirkning av nærings- og nytelsesmidler, bestemt for salg, må kun tas fra vannløp, opkomme eller annet vanntak, som ikke forurenses ved avfall fra mennesker, husdyr eller ved sunnhetsskadelige tilsig. Vannet må føres dit, hvor det brukes på sådan måte at det ikke forurenses. Is, som brukes til tilvirkning eller konservering av disse matvarer, må tilfredsstillende samme krav til renhet og renselig behandling som foran er nevnt for vannets vedkommende.

§ 36. Det er forbudt å innføre eller selge brukte gang- og sengklær og andre brukte tekstilvarer av ethvert slags samt brukte møbler uten tillatelse av helserådets ordfører. Forbudet omfatter også auksjoner.

§ 37. Ethvert alvorlig sykdomstilfelle som mistenkes oppstått ved nytelse av gifter, bedervede eller forfalskede nærings- og nytelsesmidler eller ved bruk av gjenstander, som inneholder gifter eller farlige bestanddeler, skal av den tilkalte læge øieblikkelig meldes til helserådets ordfører med angivelse av den antatte årsak og andre nødvendige opplysninger. Det samme gjelder sanitære misligheter, som antas å stå i forbindelse med eller å kunne gi anledning til å fremkalle sykdom.

Fjøsstell og melk.

§ 38. Fjøs skal være lyse, de skal holdes rene og godt luftet.

§ 39. Kuene skal holdes rene.

§ 40. Melkekar og melk må behandles med den største renslighet.

§ 41. I ethvert fjøs skal der være vaskefat, såpe og rent håndklær.

§ 42. Den som melker, skal være iført rent, hvitt armforklær. Er juret eller kuas bakpart tilsølet, må det tilsølte partiet grundig vaskes og derpå tørkes fullstendig av med tørr, ren klut.

§ 43. Melken må snarest bringes ut av fjøset.

§ 44. Ved sykdom blandt besetning eller mistanke om smittsom sykdom i husstand må salg av melk fra vedkom-

mende ku eller fra besetningen stanses og forholdet meldes 28 juil. til helserådets ordfører.

§ 45. Det er forbudt å føre i handelen melk, når melkemengden hos avlatende ku er under 2 liter. Heller ikke må melken selges eller leveres de første dager (i inntil 6 dager) etter kalvingen, så lenge den er råmelk, medmindre den selges under denne betegnelse.

Melk eller fløte må ikke utbys til salg eller omsettes:

- a. Når varen kommer fra dyr som det er grunn til å mistenke for å lide av munn- eller klovsyke, smittsom kalvekastning, miltbrand, jurbetendelse eller annen jursykdom, børbetendelse, efterbyrdens tilbakeholdelse, diaré, pyæmi, septicæmi (blodforgiftning), andre sykdommer som er ledsaget av feber, større væskende sår, gulsot, forgiftninger eller annen sykdom, som efter helserådets skjønn kan gi melken skadelige egenskaper. Det er likeledes forbudt å anvende melk fra tuberkuløse dyr til mat for folk med mindre den er kokt eller på annen måte betryggende varmebehandlet.
- b. Når varen stammer fra dyr som er blitt behandlet med lægemidler, som ved å gå over i melken eller på annen måte kan virke skadelig på den.
- c. Når varen har utpreget varefeil, f. eks. er blodig, bitter eller slimet eller av andre grunner er blitt utjenlig til menneskeføde.

Helserådet kan dog tillate omsetning eller nyttiggjørelse av melk og fløte som under c) omhandlet, hvis den skadelige egenskap blir fjernet. Vedkommende fjøseier eller forhandler av melk er pliktig til, hvis helserådet krever det, å tilveiebringe sundhetsattest fra autorisert dyrlæge for fjøsets besetning, når mistanke om misligheter er opstått. Tillatelse til fornyet leveranse eller salg av melk er avhengig av fornyet attest fra dyrlæge.

§ 46. Melk og fløte, såvel til salg som til husbruk, må særlig behandles med ytterste renslighet. Er den bestemt til salg, skal den aldri opbevares i rum, som vanlig benyttes til daglig opphold for mennesker, og heller ikke i soverum. Alle fat og kjøreler må holdes omhyggelig rene. I melk og fløte, bestemt for salg, må der ikke blandes is. Det er forbudt å drikke av melkespann eller disses lokk. Alle regler som gjelder forhandlere av melk og melkeprodukter, gjelder også enhver i herredet bosatt leverandør av disse næringsmidler såvel til utsalg som til private.

28 juli.

Meierier og melkeutsalg.

§ 47. Helserådet kan påby at salg av melk og fløte skal foregå fra eget rum (utsalg). Alle som handler med melk skal ha denne opbevart i særskilte rene og luftige rum.

§ 48. Meierier, ysterier og melkeutsalg, som herefter åpnes, eller åpnes på nytt etter å ha vært nedlagt, skal anmeldes for og godkjennes av helserådet.

§ 49. De rum, hvor melk og melkeprodukter omsettes og bearbeides, skal være lyse og godt ventilert. Gulv og vegger, tak og diskur skal holdes i slik stand, at de lett kan holdes rene ved vask. Diskur og gulv må vaskes omhyggelig hver dag, vinduer og dører minst hver uke, vegger og tak minst hvert halvår. Måleredskap og kar må være rene.

§ 50. Bruk av tobakk i hvilken som helst form og spyting i lokalene er forbudt. For betjeningen må der være vaskeservant, såpe og rene håndklær.

§ 51. Betjeningen skal under arbeidet være iført helt rent hvitt forklær. Kvinnene skal også ha hvitt hodetøi, som dekker håret.

§ 52. Melk og melkeprodukter må ikke opbevares eller transporteres sammen med annen vare, som kan gi den usmak, forurensning eller bederve den. Under melkens transport er det forbudt å sitte på melkespannene.

§ 53. For meierier og ysterier, hvortil er knyttet utsalg for melk og melkeprodukter gjelder også hvad der er anført i forskriftenes §§ 77—82 (butikker).

§ 54. I ethvert meieri, ysteri og melkeutsalg skal et eksemplar av disse forskrifter være opslått.

Slakterier, pølsemakerier og kjøttutsalg.

§ 55. Helserådet kan påby at handel med kjøtt og flesk skal foregå fra eget rum, likeså kan det forby anlegg og drift av slakteri på steder hvor sanitære hensyn er til hinder.

§ 56. I slakterier og pølsemakerier skal der være vannrett, cementert gulv med avløp til kloakk forsynt med vannlås eller annet tilfredsstillende avløp. Der må iakttas stor renslighet med de i disse lokaler stående maskiner, slakteredskaper m. v. Ethvert slakteri og pølsemakeri skal såvidt mulig være forsynt med vannledning og spyleslange.

§ 57. Slakteri og pølsemakeri må ikke stå i åpen forbindelse med gjødselbinger, grisehus eller stall.

§ 58. De i slakteri og pølsemakeri beskjeftigede personer skal under sitt arbeide være iført helt og rent antrekk.

§ 59. Dyrenes innvoller må uttas og fjernes snarest mulig efter avlivningen. Ved slaktning må størst mulig ren-

lighet iakttas. Gulv, disk, hyller og vekter må vaskes hver 28 juli. dag, vinduer og dører hver uke, vegger og tak minst hvert halvår.

§ 60. Avfall av ethvert slags skal så hurtig som mulig fjernes, og like så litt som, maver, tarmer, blod, lemmer eller huder forbli natten over i slakteboden. I denne skal under kjøttets stivning være god gjennemtrenk.

§ 61. Rengjøring av maver og tarmer tillates ikke i rum, hvor kjøtt opbevares.

§ 62. Om de stoffer som kan brukes til konservering av kjøt og derav tilberedte varer henvises til forskriftene i henhold til næringsmiddeloven.

§ 63. Under salg og behandling av kjøttvarer etter vei må den største renslighet iakttas. Slaktet skal alltid være innhyllet i rent dekke og ikke være anbragt sammen med andre varer eller gjenstander, som kan forurense det eller gi det mislig utseende, lukt eller smak.

§ 64. Opdeling av slaktet i vogn skal utføres på rene huggestabber eller ren fjel, som medbringes særskilt til dette bruk. Alle redskaper, som benyttes under opdeling skal være rengjort før de brukes. Selgeren skal under salget være iført rent forklær og rene armbeskyttere. Han skal påse at kundene ikke berører varene.

§ 65. Transport av kjøtt skal foregå i rene, helst lukkede vogner eller i rene kasser, trau eller kurver og være innhyllet i rent dekke. Det er ikke tillatt å sitte på varene under transporten. Ovenstående regler skal være opslått på et iøinefallende sted i alle slakterier, pølsemakerier og kjøttutsalg.

Bakerier.

§ 66. Bakerier eller rum som står i åpen forbindelse hermed, må ikke benyttes som sovested. Gulv, vegger og tak skal være i slik stand at de lett kan vaskes. Hver dag efter endt arbeide skal gulvene vaskes omhyggelig. Vinduer og dører skal vaskes hver uke, vegger og tak minst hvert halvår. Under rengjøring må bakverk fjernes.

§ 67. Bakeribedriften uvedkommende gjenstander, som kan bidra til å samle støv eller forårsake stank i arbeidsrummene eller hindrer disses regjering, må ikke finnes i bakeriet eller i de rum som står i åpen forbindelse med dette. Heller ikke må matrester, gafler, kniver, skjær og matspann eller lignende opbevares i arbeidsrummet, likeså litt som gangklær, kull og annet brensel må ligge løst utover gulvene, og aske og annet avfall må hver dag fjernes fra bakeriet.

28 juli. § 68. Trau, bord, hyller, plater, fjeler o. s. v. må daglig gjøres rene. De må ikke brukes til å sitte på.

§ 69. Smør, melk o. s. v. må opbevares i rene, tildekkede kar. De stoffer som benyttes til strykning av bakverk må bare tillages for dagens behov. Strykevisker må hver dag rengjøres i kokende vann.

§ 70. Melsekker skal avbørstes omhyggelig før de bringes inn i bakeriet og innholdet tømmes i baketrauet. Melbeholdere skal ha tett lokk.

§ 71. Bruk av tobakk i hvilken som helst form er forbudt, likeså å henlegge tobakk, pipe og fyrstikker. Spytning er forbudt.

§ 72. Under arbeidet må bakeren være iført egen, ren, hvit drakt, som ikke brukes utenfor bakeriet, og som vaskes minst en gang ukentlig.

§ 73. I bakeriet skal der være vaskevannsstell, såpe, neglebørste og rene håndklær.

§ 74. Bakerne må rense sine negler og vaske omhyggelig underarmer og hender umiddelbart før og etter deig- og brødlagning. Likeledes vaske hendene etter bruk av klosettet. Det er forbudt å beskjefte personer i bakeriet som har sår, byller eller utslett på hender eller armer.

§ 75. Ombæring og utbringelse av brød skal skje i rene kurver og kasser, som er lukket eller forsynt med overbygning eller tett fastbunnet ren presenning.

§ 76. I ethvert bakeri skal et eksemplar av disse forskrifter være opslått.

Butikker.

§ 77. Enhver butikk skal holdes ren og godt utluftet. Foran inngangsdøren skal være anbragt fotskraper. Bord og disk, hvorfra nærings- og nytelsesmidler selges, skal være belagt med glatt, tett stoff. Gulv, disker og vekter skal daglig gjøres rene, vinduer og dører hver uke, og butikk og lager skal hovedrengjøres minst en gang hvert halvår. Tørr feining er forbudt, likeså spytning på gulvet. Gulver skal til enhver tid være glatte, tette og vaskbare.

§ 78. Butikker hvor matvarer tilberedes, opbevares eller selges, må ikke brukes som soverum eller kjøkken. De skal være forsynt med rent vaskestell, såpe og rene håndklær, og de personer som håndterer varene, skal jevnlig vaske sine hender.

§ 79. Matvarer må ikke utstilles på disken. Ved salg og innpakning må de heller ikke komme i direkte berøring med disken. Matvarer skal beskyttes mot rotter, mus, fluer og lignende samt støv og annen urenhet såvel i butikken som

i tilberednings- og lagerrummene. Varene må såvidt mulig 28 juli. anbringes i godt renholdte, tildekkede kar, skuffer, skap eller hyller. Vekt og måleredskaper skal være rene når de brukes. Det er selgeren forbudt å pakke inn matvarer i aviser eller urent papir. Ved ombringelse av matvarer skal de beskyttes mot regn, støv og annen forurensning.

§ 80. Tobakksrøking er forbudt i butikker hvor der selges matvarer.

§ 81. Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem, de kjøper, prøver som det er smakt på skal tilintetgjøres, og gjenstander, som er brukt dertil som kopp, skje eller lignende skal straks rengjøres og kokes.

§ 82. I enhver butikk skal et eksemplar av disse bestemmelser være opslått.

Tjenerhold.

§ 83. Tjenere, arbeidsfolk, lærlinger og betjenter skal skaffes tilstrekkelig varmt, tørt og luftig soverum. Hver person skal ha egen seng.

Møller.

§ 84. Møller skal nedstøves minst 4 ganger årlig og gulvene skal feies minst 2 ganger ukentlig.

§ 85. I møllekammeret og andre til møllen hørende rum, som tjener som opphold for de møllesøkende eller møllens arbeidere, skal gulvene feies fuktig hver dag, og gulv, benker og stoler vaskes minst en gang i uken, vinduer, dører og vegger i mannshøide vaskes minst en gang hvert fjerdingår.

§ 86. Helserådet kan påby at disse rum skal være forsynt med et tilstrekkelig antall spyttebakker av en av helse- rådet godkjent form og størrelse. Spyttebakkenes bunn skal dekkles av fuktig sagmugg, torv eller lignende. De skal daglig rengjøres og deres innhold brennes eller behandles på annen måte godkjent av helserådet.

Barberstuer og damefrisørforretninger.

§ 87. Barberstuer med tilstøtende rum skal alltid holdes rene og godt utluftet.

§ 88. I lokalet kan helserådet påby at der skal finnes et tilstrekkelig antall spyttebakker av en av helserådet godkjent form og størrelse. Spyttebakkene skal rengjøres hver aften.

§ 89. Lokalene skal holdes rene under arbeidet, idet hår, såpeskum, papir, bomull og brukt tøy bringes bort etterhvert. Der må stadig sørges for frisk luft i lokalene. Hovedrengjøring av barberstuer og frisørforretninger med tilstøtende

28 juli. rum skal foretas minst 2 ganger om året. Gulvet skal vaskes minst en gang daglig. Det skal hver dag tørres støv av bord, stoler, konsoler, hyller og lignende med en fuktig klut.

§ 90. Betjeningen skal iaktta omhyggelig personlig renslighet og vaske hendene før behandlingen av hver kunde. Under arbeidet skal de være iført ren, hvit jakke eller frakk, som skal skiftes minst 2 ganger ukentlig. Det er forbudt betjeningen å røke i arbeidstiden.

§ 91. Personer lidende av smittsomme sykdommer, herunder innbefattet smittsomme hudsykdommer, må ikke beskjefteges i barbersaloner eller damefrisørforretninger.

§ 92. Klippemaskiner, sakser, kniver, koster, børster og kammer skal rengjøres hver gang de brukes — enten ved kokning eller vask i et av helserådet godkjent desinfeksjonsmiddel. Alunstift skal avskylles hver gang før og etter bruk.

§ 93. Dersom kunder lidende av håravfall, utøi, skjegg-sopp, skurv eller annet utslett, som det kan være frykt for er smittsomt, har vært betjent, må de benyttede redskaper, og annet som er brukt, grundig utkokes eller på annen betryggende måte desinfiseres straks etter benyttelsen.

§ 94. Bruk av maskinbørste og pudderkvast er forbudt. Istedetfor pudderkvast kan brukes en klype rensset bomull, som bare benyttes en gang.

§ 95. Ved barbering skal der for hver kunde benyttes renvasket og rullet serviett og ren bedekning over nakkeputen. Ved hver hårklingning benyttes en halsstrimmel av silkepapir eller vatt, som bare tillates benyttet en gang. Kappen skal vaskes minst to ganger ukentlig.

§ 96. Barberkopp skal renses i kokende vann mellom hver barbering. Til innsåpning, som skal foregå med hånden, hvis ikke kunden medbringer kost, skal kun benyttes såpeopløsning eller såpepulver. Når ny forretning opprettes eller eldre forretning flyttes, skal dette anmeldes til helserådet.

§ 97. Et eksemplar av disse regler skal finnes opslått på et iøinefallende sted i enhver barberstue.

Renhold i skogshytter og tømmerkoier.

§ 98. Huset skal holdes godt ventilert døgnet rundt — særlig ved ventiler i gavlene eller trekkpiper i taket. Sengen skal redes op hver morgen. Løs sengehalm må ikke brukes.

§ 99. Det er forbudt å spytte på gulv, vegger eller innbo.

§ 100. Etter hvert mål skal der vaskes op, matkopper og spisestell settes i hyller eller skap, gryter, stekepanner og kaffekjeler på en plass for sig, matlevninger og avfall bringes bort. Maten skal gjemmes i særskilt matbod eller skap.

Feiekost og brukbar vannbøtte skal være tilstede i rummet. 28 juli. Samme bøtte må ikke brukes både til renvann og til vask.

§ 101. Minst en gang om uken skal gulvet vaskes. Gulvet skal daglig feies efter først å være dynket med vann eller strødd med sne, så det ikke gyver.

§ 102. Sjøppel, avfall, urin og annet søl må ikke kastes utenfor døren eller omkring husveggene. Ved skogshytter skal der være innrettet et privet.

§ 103. Arbeidsgiveren skal sørge for at huset er ordentlig rengjort når det tas i bruk. Når et arbeidslag reiser, plikter det å gjøre rent efter sig.

§ 104. Alle som bor i huset skal iaktta renslighet og være ansvarlig for at disse regler efterfølges. De velger sig en ordensmann, som har opsynet med ventilasjonen og renholdet. Ordensmannen velges enten skiftevis hver uke, eller den samme kan velges for lengere tid, hvis derom er enighet.

§ 105. Det er ordensmannens plikt å påse at disse regler overholdes og gjøre anmeldelse til helserådet hvis hans myndighet ikke respekteres. Personer, som er fulle av utøi, har skabb eller annen smittsom hudsykdom, eller som ved urenslighet er til plage for andre, kan bortvises av helserådet.

§ 106. Et avtrykk av disse regler skal slås op i alle skogshytter.

Andre sanitære forhold.

§ 107. Ved offentlige vannposter, skoler kirker, fabrikker og alle offentlige forsamlingslokaler skal ikke benyttes felles drikkekar. Drikkevannsinnretninger på disse steder må være godkjent av helserådets ordfører. Det er forbudt på skoler å bruke felles skrivematerialer, så som pinner, blyanter, grifler eller lignende. Hver elev skal ha sitt skrivemateriale i eget futeral, merket med elevens navn. Futeralet med innhold må ikke brukes senere av en annen før det er tilbørlig desinfisert.

§ 108. Huseiere er like overfor helserådet ansvarlig for at fraflyttede rum rengjøres ordentlig før nye beboere flytter inn.

§ 109. Bøker fra offentlig boksamling må ikke utlånes til personer, lidende av smittsom sykdom eller til personer, som tilhører husstand, innen hvilken der er smittsom sykdom.

§ 110. Hvis en person, som har tillåns bøker fra offentlig boksamling, blir angrepet av smittsom sykdom, eller sådan bryter ut i den husstand han hører til, skal bøkene før de utlånes til andre desinfiseres.

§ 111. Alle bøker i offentlig boksamling skal en gang årlig ettersees av den, som forestår boksamlingen sammen

28 juli. med vedkommende helseråds tilsynsmann. Særlig skitne og utbrukte bøker skal kasseres.

§ 112. Intet skolelokale eller annet forsamlingslokale må tas i bruk før det er godkjent av helserådet. I ethvert klasseværelse skal der såvidt mulig være springvann med vask og avløp. Skolelokalenes bruk er underlagt helserådets tilsyn og kontroll.

§ 113. Lik må ikke henligge så lenge at det ved stank eller forråtnelse volder ulempe i sanitær henseende.

Smittsomme sykdommer m. v. Om melding når tuberkuløse flytter.

§ 114. Når en tuberkuløs med smittefarlig avsondring forandrer bopel, skal melding derom skje til helserådets ordfører. Meldeplikten påhviler såvel den syke selv, den husvert hvorfra og den husvert hvortil vedkommende flytter samt kretsens helserådsmedlem så snart han får kjennskap til flytningen. Angående tuberkuløse tjenestefolks flytning har vedkommende husbond alltid meldeplikt.

§ 115. Angående hygieniske forholdsregler vedkommende utskillere av tyfus- eller paratyfusbaciller henvises til de ved kongelig resolusjon av 20 oktober 1933 utferdigede forskrifter for det hele land, jfr. Socialdepartementets rundskrivelse av 30 november s. å.

§ 116. Ved bortsettelse av personer skal der skaffes attest for at såvel den utsatte som forpleieren og dennes husstand ikke lider av smittsom sykdom. Det er forbudt kvinner som lider av venerisk sykdom å ta tjeneste som amme eller barnepike.

§ 117. Ved optreden av sykdomstilfeller som det kan være grunn til å tro er av ondartet smittsom beskaffenhet, skal den husbond eller husfar, som har å gjøre anmeldelse derom, overensstemmende med § 14 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860, tillike straks dra omsorg for betryggende avsondring.

§ 118. Noe personlig samkvem må ikke finne sted mellom den syke og den som pleier ham (henne) på den ene side og husets øvrige beboere på den annen side.

§ 119. Avsondringen må omfatte ikke alene den syke selv, men også den eller dem, som pleier den syke, samt sengkler, gangkler og andre gjenstander som de benytter eller som den syke har benyttet de nærmeste dager forut for sykdommens utbrudd. Fødevarer må ikke opbevares i de rum hvor den syke opholder sig.

§ 120. Inntil læge er kommet til stede og har meddelt 28 juli. nærmere forskrifter, må alt samkvem mellom det sted, hvor sykdommen er opstått og andre steder opføre. Navnlig må personer, som hører til samme husstand som den syke, ikke ha noe samkvem med andre og ikke på noen måte delta i møter eller sammenkomster.

§ 121. Uvedkommende må ikke tilstedes adgang til den bolig, hvor den syke ligger. Sammenkomster i selskapelig eller annet øiemed må ikke avholdes i det smittede hus eller på dets gårdsplass.

§ 122. Når læge er kommet til stede, skal han foreløbig treffe de anordninger og forføininger med hensyn til avsondringen av den syke, hans husstand og omgivelser, og med hensyn til rensning av sykeværelset og de under sykdommen benyttede gjenstander som sykdommens beskaffenhet krever, og med hensyn til andre sanitære forhold, når dette finnes påkrevd. Det må overlates til lægens skjønn å meddele forskriftene i skriftlig form. De må i ethvert fall nøie efterkommes og er gjeldende inntil de tilbakekalles av lægen selv eller opheves av helserådet eller dets ordfører.

§ 123. Forsåvidt der leveres melk eller andre fødemidler til salg fra det sted hvor sykdommen er optrådt, må dette opføre inntil tillatelse er meddelt av den tilkalte læge.

§ 124. Barn fra den husstand, hvor sykdommen er optrådt, må ikke søke skole forinnen tillatelse er meddelt av den tilkalte læge. Forsåvidt sykdommen optrer i lærerens husstand og han bor i samme hus, hvor skolen holdes, må denne lukkes inntil lægen har gitt nærmere bestemmelser.

§ 125. Såsnart meddelelse om det inntrufne sykdomstilfelle og de i anledning av samme trufne forføininger er innløpet til helserådets ordfører, har denne å treffe de videre forføininger, som efter tilfellets beskaffenhet er fornødne.

§ 126. Skolebarn, som antas å lide av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom eller øiensykdom, skal sendes hjem av læreren, som må gi deres foreldre eller foresatte skriftlig beskjed om at barnet ikke kan komme på skolen igjen før det er rent og smittefritt. På samme måte skal skolebarn, som læreren antar lider av annen smittsom sykdom, bli sendt hjem med skriftlig opfordring om at læge må bli rådspurt.

§ 127. Rum, hvor personer med smittsom sykdom har opholdt sig, skal renses efter anordning av helserådets ordfører.

§ 128. Utflytning av huset eller enkelte leiligheter kan påbys, hvor farlig smittsom sykdom har optrått, forat huset eller leiligheten kan bli betryggende desinfisert.

28 juli. § 129. Med hensyn til bacillebærere forholdes efter pålegg av helserådets ordfører for hvert enkelt tilfelle (se også § 116).

§ 130. Lik av personer, som er døde av smittsom sykdom utenfor herredet, må ikke bringes inn i herredet uten helserådets tillatelse og bare under iakttagelse av de forsiktighetsregler som dette måtte bestemme.

Almindelige bestemmelser om tilsynet m. v.

§ 131. Helserådets ordfører, som sammen med de øvrige medlemmer har overtilsynet med sundhetsforholdene, kan alltid treffe avgjørelser på helserådets vegne, når hurtig inn-
gripen er nødvendig, men saken skal snarest forelegges helse-
rådet.

Helserådet bestemmer hvad der skal forstås ved «tettere bebyggede strøk».

§ 132. Undlater noen innen den frist som settes av helserådet eller dets ordfører på dettes vegne, å utføre noe som påhviler ham efter disse forskrifter eller efter helse-
rådets lovlige fattede beslutninger, kan helserådet la både dette og hvad det ellers finner nødvendig for å hindre at for-
sømmelser volder ulemper eller skade i sanitær henseende, ut-
føre på vedkommendes bekostning.

§ 133. Hus- og grunneiere er personlig ansvarlige for at alle de plikter oppfylles som disse helseforskrifter pålegger dem, og skal ikke kunne undskylle sig med forsømmelser fra sine folk eller leieres side.

§ 134. Såvel politiet som helserådets medlemmer skal straks melde til helserådets ordfører, når de opdager, at helseforskriftene ikke følges eller når andre sanitære mis-
ligheter kommer til deres kunnskap, og helserådsordføreren plikter å sørge for at enhver anmeldelse om overtredelse av helseforskriftene blir fremmet.

§ 135. Et tilstrekkelig antall av disse forskrifter tryk-
kes for herredets regning til utdeling, likeså i plakats form særbestemmelser for bedrifter m. v. til opslag.

§ 136. Overtredelse av disse forskrifter straffes efter den til enhver tid gjeldende lov. Under særegne forhold kan helserådet innrømme avvikelser fra disse forskrifter.

§ 137. I særlige tilfeller kan helserådet fravike de enkelte bestemmelser i forskriftene.

§ 138. Disse forskrifter trer ikraft 3 måneder efter at de er stadfestet.

En fortegnelse over helseforskrifter og næringsmiddel-
forskrifter som gjelder for hele landet er inntatt i Norsk Lovtidende, 1. avd. nr. 5 for 1937, side 165—166.

28 ju i.

Kongelig resolusjon.

- I. I henhold til §§ 11 og 4 i sundhetsloven av 16 mai 1860, jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, og i henhold til § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900, gis stadfesting på vedtak av Beiarn herredstyre, Nordland fylke, i møte 19 januar 1935 om nye almindelige helseforskrifter for herredet og forskrift om meldeplikt når tuberkuløse syke skifter bopel, dog med en del endringer og en tilføiet henvisning.
- II. De almindelige helseforskrifter som nu gjelder for herredet, stadfestet ved kongelig resolusjon av 23 juni 1871, opheves fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

De nye forskrifter lyder så:

Helsekretser.

§ 1. Herredet skal til enhver tid være delt i helsekretser svarende til skolekretsene med hver sin tilsynsmann valgt av helserådet. Tilsynsmennene har hver i sin krets en særlig plikt til å føre tilsyn med gjennomførelsen av helseforskriftene. Tilsynsmennene velges i første møte i helserådet, efter at nytt herredstyre har begynt sin virksomhet, og fungerer for valgperioden.

Om bygningsvesen.

§ 2. Opførelse eller påbygning av bolig bestemt til varig opphold for mennesker skal meldes til nærmest boende tilsynsmann eller helserådets ordfører. Følgende blir da å iakta:

- a) Avstanden mellem våningshus og matbod på den ene side og privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærfe på den annen side skal være minst 10 meter når forholdene tillater det.
- b) Bebyggelsen skal ordnes slik at der kommer så meget sol til beboelsesrummene som mulig, og at intet hus reises slik at det unødig tar bort sollyset fra annet beboelseshus.
- c) Matjorden fjernes fra hustomten. Denne må være tørr og tilstrekkelig avgrøftet og ved avledning beskyttet mot overvann og tilsig på en slik måte at kjellerrummene er helt tørre.
- d) Våningshus bestemt til varig opphold for mennesker skal oppføres på undermur av gråsten eller betong av minst 30 cm høide over jorden. Undermuren skal være tett og forsynt med minst 2 trekkhull, hvert minst 150 cm² stort. Over grunnmuren skal der legges isolasjonsbelegg. Hvor der ikke er kjeller, må der mellem gulvet i 1ste etasje og jordoverflaten være minst 60 cm avstand.

28 juli. e) Ethvert beboelsesrum som ikke har skråtak, skal være minst 2,25 meter mellem gulv og tak. Når loftsrums innredes med skråtak og aktes benyttet til beboelsesrum, skal den minste tillatte høide ved skråtakets laveste del være 1 m. Fra skråtakets høieste del skal der være minst 2,25 meter til gulvet.

f) I ethvert beboelsesrum skal der være minst 1 vindu som kan åpnes mot fri luft. I eldre beboelsesrum hvor der ikke er noe vindu som kan åpnes, skal minst ett sådant anbringes innen ett år efter at disse forskrifter er stadfestet. Vindusflaten i et beboelsesrum må ikke være mindre enn $\frac{1}{10}$ av gulvflaten. Dersom der i sove- og tilholdsrum brukes kokeovn, skal dampen som opstår ved kokningen avledes på hensiktsmessig måte. Damphette tillates ikke.

g) Midlertidige losjhus eller barakker for tilfeldige arbeidere eller anleggsarbeidere skal helserådet forby brukt hvis de ikke tilfredsstiller de krav i sanitær henseende som helserådet anser nødvendig.

§ 3. Kjellere skal være tørre, rene og luftige.

Hvor der jevnlig samler sig vann i en kjeller, skal helserådet ha rett til å påby drenering så kjelleren holdes tørr. Kjeller skal ha vindu eller åpning som kan brukes til luftveksling.

Kjellerrum må ikke benyttes til beboelsesrum uten efter særlig tillatelse av helserådet, og da skal følgende iakttas:

1. Hoiden fra gulv til loft skal være minst 2,25 meter. Overkanten av jorden på husets utside må intet steds stå mer enn 1,25 meter høiere enn kjellerens gulv. Ytterflaten av veggene skal være skilt fra jorden ved en 60 cm bred grav, fylt med kultsten, som skal gå minst 20 cm dypere ned enn kjellergulvet og være godt drenert.

2. Grunnen under sådant kjellerrum skal være drenert og fylt med et minst 20 cm høit lag av puksten. Gulvet skal være dobbelt og fylt med tørr fyll.

Det underste gulv skal være av cement eller annet vanntett stoff. Det øverste gulv skal være minst 6,5 cm tykt, godt sammenpløid tregulv.

3. Rummet skal være forsynt med ovn og friskluftventilasjon efter helserådets nærmere bestemmelser.

4. Det skal ha minst ett vindu som kan åpnes. Vindusflaten skal være minst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten.

§ 4. Finner helserådet noe bebodd hus eller annet opholdssted for mennesker å være skadelig for helsen på grunn av mangel på lys eller luft, ved fuktighet, urenslighet eller

overfylld av mennesker, kan det forby at huset eller rum- 28 juli.
met brukes til mangelen er rettet.

§ 5. Husdyr — undtatt hund og katt — må ikke huses i beboelsesrum, eller i rum som tjener som opbevaringssted for matvarer eller har felles vegg med sådanne rum. I tettere bebyggede strøk kan helserådet fastsette spesielle forholdsregler for eller helt forby at der holdes husdyr av forannevnte slags, hvis det medfører sanitære ulemper. Helserådet bestemmer hvilke strøk der til enhver tid er å anse som tettere bebyggede.

Om bedrifter.

§ 6. Akter noen å sette i gang bedrift som ved stank eller giftige gassarter kan forurense luften, eller som kan være til skade for arbeidernes eller naboers helse, skal planen for anlegget være godkjent av helserådet før anlegget påbegynnes. De bestemmelser helserådet gir er bedriften pliktig til å rette sig efter. Drives en bedrift med større sundhetsfare enn bedriftens natur nødvendiggjør, har rette vedkommende til enhver tid å rette sig efter de bestemmelser helserådet gir.

§ 7. Arbeidsrum og verkstedslokaler er underkastet helserådets tilsyn og de bestemmelser det gir. Bakerier, slakterier, meierier, ysterier og produksjonssteder ellers for matvarer må ikke opprettes eller forandres uten å være meldt til helserådet. Dette gjelder også utsalgssteder for matvarer. Lokalene står til enhver tid under helserådets tilsyn, og eierne må etterkomme de pålegg helserådet finner påkrevd. Lokalene skal være tilstrekkelig store og lyse. De skal holdes godt luftet og rene, og de skal være lette å rengjøre.

Om priveter og avfallsstoffer.

§ 8.

- a) Til ethvert beboelseshus skal der være et privet som skal ligge minst 10 meter fra våningshus eller matbod eller offentlig vei. Til disse steder må der ikke komme tilsig fra privetet. Heller ikke tilsig til noe sted hvorfra der tas drikkevann eller vann som brukes i bedrifter som har med nærings- eller nytelsesmidler å gjøre.
- b) Priveter og urinsteder særskilt for hvert kjønn skal finnes ved bygninger eller steder hvor der ofte samles mange mennesker f. eks. skoler, kirker, forsamlingslokaler. De skal holdes tilbørlig rene.
- c) Privetbinger skal være innklødd og påfylles strømidler så ofte og i sådan mengde at ekskrementene er tildekket. Bingene skal tømmes før de er $\frac{3}{4}$ fulle, og for øvrig så ofte helserådet av sanitære grunner finner det påkrevd.

- 28 juli. d) Priveter innrettet som frostfritt vannklosett eller klosett med flyttbare beholdere kan innrettes i våningshus når følgende iakttas:

1) At der ikke blir stank fra privetet til noe beboelsesrum, kjøkken eller rum for matvarer. 2) Der skal være tette vegger og dør som kan lukkes ordentlig. Det skal være vindu som kan åpnes ut til fri luft og der skal være luftpipe. 3) Åpningen i sætet skal være forsynt med tilhengslet lokk. 4) brukes flyttbar beholder skal den stå på tett muret underlag og må ikke være synlig utenfra. 5) Strømidler skal jevnlig påfylles. 6) Der må ikke være umiddelbar adgang til klosettrummet fra beboelsesrum eller kjøkken eller matbod.

- e) For urinsteder inne i våningshus iakttas det samme som under d) anført.

§ 9.

- a) Sjøppel, feieskarn eller annet avfall så vel fra beboelseshus som bedrifter skal enten brennes eller samles i tette kasser med lokk, derefter legges i kompost eller bortbringes til sted som dertil måtte være anvist av helserådet. Brukes kasser skal de tømmes og rengjøres før de blir fulle.

- b) Komposter, søppelhauger eller annet oplag av avfall eller gjødningsstoffer må ikke legges nærmere allfarvei, våningshus eller matbod enn 10 meter. De skal jevnlig tildekkes med jord. Tilsig må derfra ikke skje til brønn, bekk eller annet sted hvorfra der tas vann som benyttes til drikkevann eller til bruk som har med nytelses- eller næringsmidler å gjøre.

- c) Hvor der er tettere bebyggelse, skal iakttas:

1) Sjøppelvann eller skyllevann må ikke slås utenfor husdøren eller i dennes nærhet, men i godt tildekkede synkebrønner eller synkegrøfter som ikke må ligge nærmere våningshus, matbod eller allfarvei enn 10 meter, og således at der ikke skjer tilsig til steder hvor der tas vann til mennesker eller dyr, eller til nabos eiendom uten dennes tillatelse.

2) Synkebrønner og synkegrøfter skal rengjøres eller vaskes så ofte det viser sig nødvendig.

- d) Kloakkvann skal ledes til stor synkebrønn, synkegrøft eller stenur. Enhver vask hvori der tømmes kloakkvann skal være forsynt med vannlås.

§ 10. Atsler, døde dyr eller deler av sådanne skal brennes eller nedgraves på et avsides sted, minst 1 meter under jordoverflaten og således at der ikke skjer tilsig til drikkevann. Er dyret død av sykdom der går inn under lov om for-

anstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer, kommer 28 juli. denne lov til anvendelse.

§ 11. Fra uthus eller bedrift må der ikke skje tilsig av gjødsel eller andre illeluktende eller forråtnende stoffer til vann som benyttes som foran nevnt, heller ikke til offentlig vei, og ikke til nabos eiendom uten hans tillatelse.

§ 12. Transport av gjødsel og avfall på offentlig vei skal foregå på sådan måte at intet av betydning spilles. I tettere bebyggede strøk og på marker som har helling til brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bedrifter som har med nærings- eller nytelsesmidler å gjøre, skal gjødningsstoffene hurtigst nedmuldes eller tildekkes med jord.

Privetgjødsel eller annen naturlig gjødsel må ikke spres eller legges nærmere noe sted hvorfra drikkevann tas enn 10 meter.

Om drikkevann.

§ 13.

a) Brønner, bekker, elver eller annet vann hvorfra der tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler, må ikke forurennes på noen som helst måte.

Til bruk som foran nevnt må ikke benyttes vann tatt fra sted som ligger privet, urinsted eller gjødseloplag nærmere enn 10 m eller har tilsig derfra.

b) Der må i brønn- eller vanninntaks umiddelbare nærhet ikke foregå vaskning eller skylling av klær, badning eller lignende.

c) Renvannsbrønner skal på hensiktsmessigste måte beskyttes mot forurensning av overvann. De skal være stensatt eller muret på sidene og ha en minst 30 cm høi cementert kant eller kant av stampet lere over jorden og være forsynt med tett, tilstrekkelig høit overbygg og hengslet lokk. Bunnen skal være dekket med pukken eller flate stenheller. Jordsmonnet skal skråne fra brønnen til alle sider. Brønnen skal tømmes og renses minst en gang årlig, eller så snart vannet viser sig mindre godt. Hvor flere benytter samme brønn, skal brønnen forsynes med fast brønnbøtte eller pumpe.

d) Helserådet kan forby benyttelse av mat- og drikkevann fra brønner, vannledninger eller bekker, når vannet antas å være skadelig for mennesker eller dyr, inntil forurensningen er fjernet.

28 juli.

Fjøset og melkens behandling.

§ 14. Fjøs skal være lyse. De skal holdes rene og godt utluftet. Storrengjøring minst en gang årlig: Vaskning av gulv, vegger, tak og alt inventar med grønnsåpe og varmt vann eller overstrykning med kalkpuss.

Efter rengjøring skal fjøset utluftes med gjennomtrekk i flere dager. Kuene skal holdes rene.

Melkekar og melk må behandles med den største renslighet. Den som melker skal være iført rent armforklæ — helst hvitt — eller egen fjøsdrakt og skal før melkningen begynner såpevaske sine hender, og er kuenes jur og spener eller bakpart tilsølet, skal de vaskes der grundig og etterpå tørres godt med ren, hvit klut. Melken må snarest bringes ut av fjøset.

Melk må såvidt mulig ikke opbevares i beboelsesrum. Kan dette ikke undgås, må de kar hvori den opbevares, være tildekket.

Melken må dog aldri opbevares i soverum eller rum hvor syke mennesker oppholder sig.

Ved sykdom blandt besetningen (herunder også innbefattet lettere sykdommer som jurbetendelse og diaré) skal salg av melk fra vedkommende ku stanses. Ved mistanke om smittsom sykdom i husstanden skal alt salg av melk stanses, og forholdet meldes til nærmeste helserådstilsynsmann, som nærmere skal undersøke saken og gjøre innberetning herom til helserådets ordfører.

Kjøtt av selvdøde dyr eller av dyr som er slaktet på grunn av sykdom, må ikke frembys til salg, uten at det er undersøkt av autorisert dyrlæge og av ham ved skriftlig erklæring godkjent som anvendelig til menneskeføde.

Et eksemplar av disse forskrifter skal være opslått i et hvert fjøs hvorfra melk til salg eller leveranse finner sted.

Om salg av nærings- og nytelsesmidler o.s.v.

§ 15.

- a) Til bruk for mennesker må der ikke falbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nytelsesmidler, og heller ikke bruksgjenstander som kan være skadelige for sundheten, fordi de inneholder giftige eller for organismen skadelige bestanddeler.
- b) Det er forbudt å selge nærings- eller nytelsesmidler som er tilsatt noe stoff, som av helserådet anses skadelig for sundheten, eller som anses skikket til å skjule at vedkommende vare er bedervet.

- c) Ethvert alvorligere sykdomstilfelle som enten er eller gir mistanke om å være opstått ved nytelse av beeder-vede eller forfalskede næringsmidler skal av tilsynsman-
nen eller i tilfelle av den behandlende læge uopholdelig meldes til helserådets ordfører med opplysning om de an-
tagelige årsaker til sykdommen og med andre opplys-
ninger..
- d) Inntil de pågjeldende mangler er rettet kan helserådet forby at der blir solgt nærings- eller nytelsesmidler, som kommer fra eller falbys på steder hvor der ikke blir iakt-
tatt den tilbørlige renslighet ved varens tilvirkning, op-
bevaring eller forsendelse.
- e) Helserådet er i øiemed som i denne paragraf berettiget til å fordre utlevert de nødvendige prøver.
- f) Helserådet kan midlertidig forby salg og annen overdra-
gelse av nærings- eller nytelsesmidler, som er kommet fra eller selges fra steder hvor der forekommer tilfelle eller finnes noen basilleutskiller av farlig smittsom syk-
dom, som kan utbres med varene.
- g) Hvor det er nødvendig kan helserådets ordfører straks skride inn på helserådets vegne, men han må snarest mul-
lig forelegge saken for helserådet. Dette kan beslutte at varer som finnes skadelige, skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadeliggjøres på vedkommende selgers be-
kostning.

Om butikker.

§ 16. Hvor der foregår salg av næringsmidler, må loka-
lene stadig holdes rene, luftige, støv- og stankfrie, og ikke brukes til beboelsesrum eller kjøkken. Matvarene må opbe-
vares i skap, skuffer eller på annen måte, så de ikke blir ut-
satt for forurensning. Rent innpakningspapir skal benyttes,
ikke avis-papir. I butikker skal gulv og disk daglig rengjøres,
tørrfeining er forbudt.

Spytting på gulvet er forbudt og der skal være spytte-
bakker i tilstrekkelig antall. Disse skal daglig rengjøres.
Der skal være adgang for betjeningen til å holde sine hen-
der rene. Tobakksrøking er forbudt i butikker hvor der
selges matvarer.

Opslag herom og opslag om at spytting er forbudt skal
være anbragt på let iøynefallende sted. Likeledes opslag om
at det er forbudt å berøre andre matvarer enn dem kunden
kjøper.

Helserådet kan påby at handel med kjøtt og flesk skal
foregå fra eget rum, likeså kan det forby anlegg og drift av
slakterier på steder hvor sanitære hensyn er til hinder. An-

28 juli. gående kjøtthandel under åpen himmel, omførsel av matvarer eller lignende kan helserådet treffe de fornødne bestemmelser.

Melk og fløte må ikke opbevares sammen med varer som kan gi dem usmak, forurensning eller bederve dem.

I enhver butikk skal et eksemplar av disse bestemmelser være opslått.

§ 17.

Forskrifter for bakerier.

- a) Bakerier eller rum som står i åpen forbindelse hermed, må ikke benyttes til soverum. Gulv, vegger og tak skal være i slik stand at de lett kan vaskes. Hver dag efter endt arbeide skal gulvene vaskes omhyggelig. Vinduer og dører skal vaskes hver uke, vegger og tak minst hvert fjerdingår. Under rengjøringen må bakverket omhyggelig tildekkes eller fjernes. Aske og annet avfall fjernes hver dag.
- b) Uvedkommende gjenstander som kan bidra til å samle støv eller forårsake stank i arbeidsrommene eller hindre at disse gjøres rene må ikke finnes i bakeri eller rum som står i åpen forbindelse med dette. Heller ikke må matrester, gafler, kniver, skjær, matspann eller lignende opbevares i arbeidsrommene, likeså litt gangklær.
- c) Baketrau, bakebord, surkasser samt andre til bakning benyttede gjenstander som hyller, plater, fjeler m. m. må holdes omhyggelig rene, de må ikke brukes til å sitte på. Smør, melk eller andre stoffer som brukes til fremstilling av bakverk må opbevares i lukkede kar.
- d) De stoffer som brukes til strykning av bakverk, må bare tillages for dagens behov. Strykevisker må rengjøres hver dag med kokende vann. Melsekker skal børstes og renses omhyggelig for smuss før innholdet tømmes i baketrauet.
- e) I bakerier er bruk av enhver form av tobakk forbudt, og piper og tobak må ikke legges på sådanne steder at mel, deig eller brødvarer forurennes.
- f) Bakere skal under sitt arbeide være iført en egen drakt, som ikke må brukes utenfor bakeriet, og som må skiftes ren minst en gang i uken.
- g) I bakeriet skal der være vaskestell, såpe og rene håndklær. Bakerne skal rense negler og vaske hender og armer før og efter deig- og brødlagningen. Likeledes vaskes hendene efter bruk av klosettet. Det er forbudt personer som lider av utslett på hender eller armer å arbeide i bakerier.
- h) Alle brødvarer skal behandles med største renslighet,

og ved ombringelse eller forsendelse føres i tildekkede 28 juli. kurver eller rene kasser.

- i) Et eksemplar av disse forskrifter skal være opslått i bakeriet.

§ 18. *Om smittsomme sykdommer etc.*

- a) Når en tuberkuløs, hvis sykdom er smittefarlig, forandrør bopel skal dette meldes til helserådets ordfører. Meldeplikt har den syke selv, den husvert han flytter fra og den han flytter til.
- b) Når en lærer har grunn til å anta at et skolebarn lider av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom, skal han sende barnet hjem med skriftlig opfordring til vedkommende i hjemmet om å sørge for at barnet blir befridd for sin hudsykdom eller for utøi.

Barnet optas ikke på nytt i skolen, med mindre det har helbredsattest fra læge eller sykdommen åpenbart er stanset og vedkommende person og klær er forsvarlig rensset. På samme måte skal et skolebarn som læreren antar lider av annen smittsom sykdom bli sendt hjem med skriftlig opfordring om at læge må bli rådspurt. Læreren skal likeledes sende hjem barn som ser svake og dårlige ut og ikke orker å følge med i undervisningen, med skriftlig opfordring om, at læge må søkes og rådspørres.

§ 19. *Om offentlige boksamlinger.*

- a) Bøker må ikke utlånes til personer som lider av smittsom sykdom, eller til personer som tilhører husstand hvor der er smittsom sykdom.
- b) Hvis en person som har til låns bøker fra offentlig boksamling, blir angrepet av smittsom sykdom, eller sådan bryter ut innen den husstand han tilhører, skal bøkene, før de utlånes påny til andre, desinfiseres overensstemmende med epidemiforskriftene.
- c) Alle bøker i en offentlig boksamling skal en gang årlig ettersees av den som forestår samlingen. Særlig skitne og uappetittlige bøker skal kasseres.

Forskrifter for fiskefartøier og fiskefarkoster.

§ 20.

- a) Ovnsrør i underbringelsesrum må ikke ha spjeld av hensyn til fare for kullsforgiftning. De skal ha en ordentlig trekkhatt. Matstellet må være renselig og ordentlig. Alle kokekar og spiseredskaper skal vaskes efter hver

28 juli. gangs benyttelse. Felles spiseredskaper er forbudt, like-
så å drikke av vannkoppen i vanntønnen.

Spytting på dørk og i kroker er forbudt.

- b) Lugarer og maskinrum og styrehus skal vaskes før og
etter endt fiskesesong og om sommeren så vidt gjørlig
i lengere tid utluftes.
- c) Mannskap lidende av noen farlig smittsom sykdom må
ikke medtas. I tvilstilfelle kan høvedsmannen avkreve
lægeattest.
- d) Et eksemplar av disse forskrifter skal være opslått om-
bord i ethvert fiskefartøi.

Almindelige bestemmelser.

§ 21.

- a) Eier eller leier av hus er som sådan ansvarlig for at
alle de plikter oppfylles som påbydes i disse helsefor-
skrifter.
- b) Fartøier som henligger innen herredet og deres mann-
skap er med hensyn til helseforholdene ombord under-
gitt helserådets bestemmelser.
- c) Undlater noen innen den av helserådet fastsatte frist å
treffe de foranstaltninger, som ifølge disse forskrifter
eller ifølge helserådets lovlige beslutninger påhviler
ham, kan helserådet la foranstaltningene utføre på hans
bekostning.
- d) Helserådets ordfører kan treffe avgjørelser på helserå-
dets vegne hvor en hurtig avgjørelse er påkrevd, og det
ikke er tid til å vente på at samlet møte kan holdes.
Saken forelegges derefter snarest for helserådet.
- e) Under særegne forhold kan helserådet på søknad derom
tilstå lempninger i forskriftene. Helserådets ordfører
kan i uopsettelig tilfelle midlertidig dispensere.
- f) Helserådets medlemmer og tilsynsmenn skal påse at for-
skriftene overholdes. Overtredelser meldes til helse-
rådets ordfører.
- g) Herredstyret besørger trykt det nødvendige antall
eksemplarer av disse forskrifter til utdeling innen her-
redet. Et eksemplar av forskriftene skal være opslått
i lokaler som leilighetsvis brukes av et større antall
mennesker.
- h) Foranstående helseforskrifter trer i kraft 3 måneder
etter at de er stadfestet.
- i) En fortegnelse over helse- og næringsmiddelforskrifter
som gjelder for hele landet er tatt inn i Norsk Lovti-
dende 1 avd. nr 5 for 5 februar 1937 (side 165—66).

Kongelig resolusjon.

28 juli.

I medhold av lov nr. 10 av 22 juni 1934 om kontroll med sild og lov nr. 5 av 25 juni 1937 om kvalitetskontroll med fisk og fiskeprodukter m. v. bestemmes herved:

I. All saltet sild som utføres fra riket skal tilfredsstille visse nærmere angitte krav til god handelsvare og skal, før utførelsen finner sted, være kontrollert og godkjent (og emballasjen merket), alt etter forskrifter utferdiget av Handelsdepartementet.

II. Handelsdepartementet kan fastsette forskrifter om at saltet sild som omsettes innenlands til menneskeføde skal tilfredsstille visse nærmere angitte krav til god handelsvare og treffe de til gjennomførelse herav fornødne forføyninger.

III. Som saltet sild regnes all sild til hvis konservering helt eller delvis er anvendt salt, dog ikke sild hvor hovedkonserveringsmidlet er is, frysning eller kjøling, eller sild som efter saltningen er røket.

IV. Handelsdepartementet kan gi særskilte bestemmelser om vrakning og kontroll av sild som blir saltet ombord i norske fartoier utenfor territorialgrensen, herunder om i hvilken utstrekning sådan sild skal være undtatt fra vrakning.

V. Handelsdepartementet kan fastsette bestemmelser vedrørende kontroll og vrakning av fersk sild som omsettes innenlands til saltning til menneskeføde.

VI. Ved utførselen av saltet sild skal der betales til statskassen følgende vrakeravgift, der opkreves av tollvesenet:

1. For saltet fetsild:

25 øre pr. heltønne eller pr. 2 halvtønner.

30 —»— 4 kvarttønner.

40 —»— 8 ottendedelstønner.

40 —»— 10 10 liters spann.

For en enkelt (eller overskytende) halvtønne 15 øre.

» » » » kvarttønne 10 »

» » » » ottendedelstønne 6 »

» et » » » 10 liters spann 5 »

For mindre emballasje: pr. stykke 3 »

2. For saltet islandssild, nordsjøsild, skjæresild og småsild:

20 øre pr. tønne hvad enten det er 1 heltønne, 2 halvtønner, 4 kvarttønner eller 8 ottendedelstønner; for overskytende brøkdeler (eller deler) betales som for 1 heltønne, likeså for en enkelt brøkdelerstønne alene. For mindre emballasje:

3 øre pr. 10 liters spann.

2 —»— 5 —»—

28 juli.

3. *For saltet storsild og vårsild:*

15 øre pr. tønne hvad enten det er 1 heltønne, 2 halvtønner, 4 kvarttønner eller 8 ottendedelstønner; for overskytende brøkdel (eller deler) betales som for 1 hel tønne; likeså for en enkelt brøkdelstønne alene. For mindre emballasje 2 øre pr. stykke.

4. For fornyet vrakning betales de samme avgifter som nevnt under punktene 1—3. For frivillig vrakning betales sådan avgift som Handelsdepartementet bestemmer. Avgiften for fornyet og frivillig vrakning betales forskuddsvis til den som forestår vrakningen.

VII. Nærværende resolusjon trer i kraft 10 august 1937. Samtidig opheves de kongelige resolusjoner av 10 august 1934 om kontroll med saltet fetsild, av 4 januar 1935 om kontroll med storsild og vårsild og av 7 juni 1935 om kontroll med saltet islandssild, nordsjøsild, skjæresild og småsild og de i medhold av disse utferdigede forskrifter.

28 juli.

Kongelig resolusjon.

De konsesjonsgrensene, som er omhandlet i § 2, § 3, første ledd, og § 4 i skogkonsesjonsloven av 18 september 1909, nedsettes for Rømskog herred, Østfold fylke, til 500 dekar, og den kongelig resolusjon av 31 mai 1912 om nedsettelse av konsesjonsgrensen til 100 ha (1 000 dekar) opheves.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

28 juli.

Kongeleg resolusjon.

I a. Dei konsesjonsgrensene, som er nemnde i § 2, § 3, første ledd, og § 4 i skogkonsesjonslova av 18 september 1909 blir sett ned for Lårdal herad, Telemark fylke, til 50 dekar, og den kongelege resolusjon av 29 august 1924 om nedsettelse av desse grensone til 10 ha (100 dekar) held op å vera gjeldande.

I b. Den konsesjonsgrensa, som er nemnt i § 3, andre ledd, i skogkonsesjonslova av 18 september 1909 blir sett ned for det same herad til 2 000 dekar.

II. Den konsesjonsgrensa som er nemnt i § 1, første ledd, i jordkonsesjonslova av 10 desember 1920 blir sett ned for det same herad til 15 dekar.

III. Desse vedtaka tek til å gjelda straks.

Utgiver: Byråchef C. Lampe.